

ORIENTEERUJA

Nr. 2(14)

3. aprill 1996

MM-võistlustel

MMil Norras (21.-24. veebr.) käis kolm naist ja neli meest. Ruth ja Maret Vaher, Mall Alev, Raul Kudre, Kuno Rooba, Ander Ojandu ja Canter Värton. Poolteist nädalat varem (7.-10. veebr.) oli Slovakkias juunioride MM. Seal käisid Kaari Kivikas, Mirja Randoja, Lilian Värton, Ander Ojandu, Canter Värton ja Vallo Vaher. Mõlema koondisega käis treener-esindajana kaasas Mati Ojandu.

Mati Ojandu: Muljed hooajast on positiivsed, olen kogu talvega rahul. Mõlema koondise tulemuste osas on küll vajakajäämisi, kuid kõik püüdsid anda, mis nende võimuses. Oleks liiga palju tahta, et kõik saja-protsendiliselt välja tuleks.

Kas see tähendab, et 5ndast kohast paremat ei tasu tahtagi? Kõik esinesid toetatult, olid võitlusvalmid. Meil siin Eestis võisid küll olla teised ootused, aga kui olla seal ja näha, kui väike väärtus mõjub... Selle ettevalmistuse kohta, mis meil oli, on tulemus neli-pluss. Iseasi on see, miks see ettevalmistus just niisugune on. Muidugi võime rohkem tahta, aga treenerina pean võistlejates säilitama positiivse emotsiooni, jätma neile tahte kahe aasta pärast jälle valmis olla. Pealegi, teise kümne seas olevaid tulemusi ei pea Eestis häbenema mitte ühegi spordiala ees.

Kuidas koostasid võistkonna? Ikka varem kokku lepitud tingimuste põhjal. Juhtnõtteks oli see, et teade moodustab võistkonna. Naistel lahenes see küsimus siis, kui saime teada, et Mall Alev saab Eesti koondises esineda. Meeste osas tegime viimase otsuse koos Rauliga. Ander ja Kuno olid juba otsustatud, lõpuks tuli valida Heiti ja Canteri vahel. Viimase kasuks tuli hea esinemine juunioride MMil (10. koht tavarajal). Heiti oli valmis teatesõidu nimel osalema, aga tüliküsimust sellest ei tõusnud.

Mida peaks järgmine kord paremini tegema? Treeningusüsteemi korrigeerima. Tänu Mall Aleville pakuti Eesti koondise 12-le inimesele järgmise hooaja ettevalmistuseks treeninglaagrit Moras (Rootsi). See teadmine mõjus meeolule positiivselt.

Kuidas hindad juunioride koondise esinemist, kas sealt on oodata täiendust täiskasvanute koondisele? Ka noored esinesid võimekohaselt. Mis puudutab järelkasvu, siis kaks noormeest on ennast juba natuke näidanud. Aga meistriks saadakse tööd tehes. Tipp on väga tihe, sinna jõudmiseks kulub mitu aastat.

Mati Poom (kes ka ise kohal käis): Nii võitlusvalmis ja südi võistkonnaga pole varem võistlustel käinudki. Muljed on väga head.

Leho Haldna: Tänavu on esimene talv krooni ajal, mil Eesti koondis töötab terve hooaja süstemaatiliselt. Selle eest suur tänu Mati Ojandule.

Maret Vaher: Olime Ruthiga 3 päeva laagris 60 km Lillehammerist lõuna pool. Teised läksid otse Lillehammerisse. Maastik ei olnud võõras, laager oli vajalik rohkem selleks, et reisivõimusest üle saada.

Võistlemisest. Esimese päeva finišis olin küll väsinud, aga rahul. Ühel etapil tegin variandi-vea. Kaardi järgi on raske aru saada, et see oli viga, aga tegelikult oli küll. Seal näiteks sai Peder- sen 40-sekundilise edu. Mõnusat sõidutunnet ei olnud, see tuli alles teatapäevaks. Võrreldes

Itaaliaga 2 aastat tagasi, olin trenni teinud rohkem. Võib-olla kusagil jäi taastumist väheseks. Aga osavõtjaskonnatase on vahepeal tunduvalt tõusnud. Nüüd võis veatu sooritusega teise kümnesse jääda. Rajad olid väga hästi sõidetavad, mängis puhas jõud. Pärast esimese päeva finišit tuli suur rahunemine, seni olin pinges olnud.

Lühirajal tegin teise punktiga ühe üleearuse kaare - see oligi lõksuga koht, aga ma ei võtnud seda nii, et kohe elu läbi. Edasi tegin küll hästi, aga... Lihtsalt ei küündinud.

Kui esimesel päeval ei jõudnud ja teisel päeval ei osanud, siis teates jõudsin ja oskasin. Kuna Ruthi treener soovitas tal teist vahetus sõita, jäi mulle avaetapp. Kohe esimese punktiga oli hajutus ja jäin üksi. Tegin oma sõitu, see istus hästi. Teisel ringil (võistlus oli jälle 2-ringiline) tegin väikese vea. Üldiselt olin endas kindel ega lasknud teistest mõjutada. Tundsin, et tahan ja jõuan. Nii lõpetasingi rootslase järel teisena.

Meie võistkond pakkus kõva konkurentsi. Meist eespool olid ju ainult neli suurt - Skandiinaaviamaad ja Venemaa. Neljandaks oleksime ehk saanud, aga mitte rohkem. Asi nõudis head suusavormi. Nii hea oli see ainult Rootsis harjutanud Mallel, tal on ikkagi suusataja ettevalmistus. Mul on väga hea meel, et teade väljas oli.

Ruth Vaher: Olen tänavu eriti õnnetus olukorras - juba kaks kuud järjest palavik. Laager mõjus psüühiliselt hästi. Ka eluolu võistluspaigas oli hea. Söömine ja suuskade hooldamine olid seal samas, samuti esindajate koosolekud. Ennetavaraja

starti tundsin, et olen haige. Rajal proovisin ka kiiret sõitu. Mul oli valida, kas teen täie jõuga tavaraja või lühiraja. Valisin viimase. Aga seal sapsisin mööda kohe esimese punktiga. Teised rääkisid, et rada oli tehniline. Mina tundsin ennast kaardis hästi, aga sõita ei jõudnud. Olin pettunud. Teadsin, et teates juba sahmardama ei saa minna. Seal tuli küll ka üks viga ja finišeerisin neljandana. Oleksin ju võinud ühe koha võrra kõrgemal olla, aga siis oleks pidanud mõni eespool

olev võistkond kõrbema. Viies koht oli just see, mida väärt oleme. Medalikonkurentsi jaoks on meil kõigil vaja tugevamaks saada, see tase ei too medalit.

Mall Alev elab juba 6ndat aastat Rootsis. Ta õpib Falunis meditsiiniõeks (College of Health

and Caring Sciences in Falun). Orienteerumisega tutvus vanemate eestvõttel juba pisitüdrukuna, kui Tartu neljapäevakutel kaasas käis.

MA: 1994. a. kevadel, kui ühel nädalavahetusel suusatajatel mingit võistlust ei olnud, läksin Dalarna maakonna meistrivõistlustele suundsuusatamises. Esimene start läks kohe edukalt - ma sain lühirajal hõbeda ja tavarajal kulla. Järgmisel talvehooajal (1994/95) tulid Rootsi meistrivõistlustel hõbedale. Samal kevadel arvasin mind suundsuusatamises Rootsi B-koondisse. Talvel osalesin enamikel katsevõistlustel. Esimest korda arvasin mind Rootsi põhikoondisse Põhja- maade MV-1. Olin põhikoondise kirjas ka MMile sõiduks, aga ei saanud selleks ajaks Rootsi kodakondsust kätte. Nii võistlesingi Eesti koondises. Tänavustel Rootsi meistrivõistlustel (kaks nädalat pärast MMi) olin tavarajal neljas, lühirajal seitsmes ja sain koos oma klubi tüdrukutega hõbemedali. Tänavune parim tulemus on kahtlemata Lillehammeris MMil saadud 9. koht lühirajal. MM oli igapidi mõnus võistlus. Ilm oli fantastiliselt ilus, ma sain uusi kogemusi ja ilusaid elamusi. Hästi läks tänavu ka Rootsi karikavõistluste sarjas, olin kokkuvõttes teine (seeria: 5, 2, 3, 3).

Ander Ojandu: Täiskasvanute MMi tulemusega olen rahul, juunioride omaga mitte. Enne

EOLi volikogus

EOLi volikogu otsus nr.16-1996 (6.03.1996) Kinnitada Teateorienteerumislgi juhend (vt. lk. 7). EOLil välja panna parima klubi rändkarikas.

EOLi volikogu otsus nr.17-1996 (6.03.1996) Võtta vastu Eesti orienteerumisjooksu reeglid ja määrata nende jõustumise päevaks 2. apr. 1996.

EOLi volikogu otsus nr.18-1996 (6.03.1996) Kinnitada 4EST'98 korraldamise tingimused. (Tingimused on klubidele välja jaotatud.)

EOLi volikogu otsus nr.19-1996 (6.03.1996) Seoses praami liiklusgraafikuga muuta Eesti pika raja MV stardiaega, **start on 14.00.**

EOLi volikogu otsus nr.20-1996 (6.03.1996) Avada Hansapanga Tartu kontoris EOLi arveldusarve EOLi ajalehe "Orienteeruja" rahaliste operatsioonide tegemiseks. Allkirjaõiguslik isik on Milvi Kivistik.

EOLi volikogu otsus nr.21-1996 (6.03.1996) Kinnitada Eesti orienteerumisjooksu koondise tegevusprogramm 1996. aastaks (vt. lk. 4). Täiendada koondise koostamise aluseid.

Arvestades järgmise MMi toimumist Norras ja võistlejate huvi kandideerida Eesti o-jooksu koondisesse, suurendada Eesti koondist MK IV etapil Rootsis ja V-VI etapil Norras meeste osas kolmelt kuuele, kusjuures üks meesvõistleja valitakse MK I-III etapi tulemuste põhjal, 2 meesvõistlejat selgitatakse 4EST kolme esimese päeva kahe parema koefitsiendi summa järgi.

EOLi ürituste plaan 1996.a.

Seminar uute reeglite tutvustamiseks Tallinnas 24. veebr. 11.00 Piritall.

Seminar uute reeglite tutvustamiseks Tartus 8. apr. 17.30 Riia 24.

EOLi volinike ja inspektorite seminar ja atesteerimine, novembrikuus.

Kaardistajate seminar Tallinnas ja Tartus, novembrikuus.

Noortelaager ja noortetreenerite seminar Värskas 17.-20. juunil.

Koondise kontrollpäevad Elvas

seda, Östersundis Põhja- maade MV-1 läks enam-vähem. Juunioride rajad olid tunduvalt lihtsamad, aga sõita oli raskem. Seal oli näiteks tavarajal slaalominõlv sees, ebaseadlik. Kaart oli tohutu suur ja seda tuli lappida, siis läks see veel katki ka. Seal mulle soomlane (võitja) järele jõudiski. Ja läks mööda nagu postist. See mõjus psüühiliselt väga halvasti. Ma olin endale vist sisendanud, et pean koos temaga sõitma. See oli viga. Eelmisel aastal Lillehammeris sain samuti temaga kokku ja siis jõudsin koos sõita küll. Nüüd sai tema 30-40 sek kiiremini mäest alla ja oligi kadunud. Selle peale tegin veel ka lugemisvea. Üldiselt võin küll paremate juunioridega võidu sõita, aga täiskasvanutega mitte. Kaardiga sain Lillehammeris hästi hakkama. Tegin paar teevaliku viga, aga sooritusevigu mitte. Need teevaliku-vead tulevad vähestest kogemustest.

Küsitles MILVI KIVISTIK

MM-protokollid vt lk 6.

70 aastat orienteerumist Eestis

Orienteerumise juuri otsimas II

Maastike valikuprintsiipidest

on vähe teada. Kaartide olemasolu või puudus mingi maastiku kohta vaevalt et valikut mõjutavaks teguriks kujuneda sai, sest XX sajandi alguseks oli terve Eesti- ja Liivimaa kaardistatud. Pigem mõjutas valikut võistlusmaastiku linna-lähedus, soodne juurdepääs, metsa olemasolu. Tallinna lähikonnas on võisteldud Pirital Kloostrimetsas, Liiva kõrtsi ja Tondi kasarmute ümbruses, Mustamäel, Pääskülas, Väanal ja Kiisal. Tartlaste võistlusmaastikest võib mainida Kaagveret ja Tähtvere metsa, Haaslava, Vasula ja Nõo ümbrust. Nii on meenutanud Arnold Kiisel üht 30ndatel aastatel Haaslavas peetud võistlust: *kaart oli vana, kaardilolevaid kraavikohti tähistasid üksnes lopsakama rohukasvuga kohad.*

Kontrollpunktid paigutati enamasti suvaliselt - kas keset metsa või kusagile teeraja äärde - neid tuli pahatihti otsida. Kontrollpunktides olid inimesed, kes korjasid jooksjailt kontroll-lehti, jagasid neile finišisse viimiseks sedeleid või andsid kontroll-lehele allkirju/pitsereid. On teada fakt, et 1927. aasta kaitseliidudupäeval kiireim olnud võistleja ei saanud lõpptulemust kirja, sest oli kiirel jooksul KP-sedelid ära kaotanud.

Kuidas võisteldi 1927. aastal

Võistlusmaastik püüti sellel aastal salajas hoida. Nii oli see celvõistlustel Tallinnas ja ka üle-Eestilisel kaitseliidudupäeval Tartus.

Enne 1927. aasta kaitseliidupäeva täpsustatakse veel kord Orienteerumisejooksu võistlusmäärust (Kaitse Kodu!, 1927. nr. 11. lk. 380). Olulisemaks muudatuseks oli eelmisel aastal kasutatud suundorienteerumisprintsipi asendamine valikupõhimõttega, kus kontrollpunktide läbimise järjekord oli vaba, aga läbida tuli kõik punktid (määruste 13. punkt). Sõnastus oli järgmine: *Kontrollpunktidest läbi jooksmisel ei ole võistleja kohustatud nende nr. järjekorras läbi jooksmata, vaid võib seda teha oma äranägemise järele (s.o. jooks 4-st, siis 1-st jne.).* Määruste muutmise põhjuseks võis olla eelmise aasta kurb kogemus, kus võistlejad sattusid vähesse orienteerumiskohas tötta valedesse kontrollpunktidesse. Niimoodi võis teoliste olukordade kordumist veidigi leevendada.

Võistlejate riietuse suhtes olid kehtestatud järgmised nõuded: *o-jooksust osavõtja peab olema riietatud sportülrikonda, s.o. tal peavad olema trikoo, lühikesed piksüd, kingad või saapad, rinnal maleva eraldusmärgid.*

Määruste punkt 5: *Stardis antakse võistlejale kaart ja kompass. Kaardil on punasega ära märgitud start, kontrollpunktid, finiš ja Põhja-Lõuna nõel.* Teine üle-Eestiline orienteerumisejooks peeti Tartu lähedal neljapäeval, 16. juunil 1927. a.

Üles oli antud 37 meest, starti tuli vaid 18, kellest 14 ka lõpetasid. Koos kohtunikega liikus stardipaigas siiski umbes 60 inimest. Kella poole viie ajal avasid kohtunikud Tallinnast kohale toodud ja kinnipitseritud võistluskaartide paki. Tsiteerime edasi Vaba Maa artiklit: *Kell 5 asub esimene jooksja, narvalane Ütt, teele. Iga jooksja saab 0,5-verstalise kaardi (tegelikult 1:25000 - märkus V.V.), millel on kõik postid ära märgitud, ja kompassi. 3 minutit on stardis aega kaardi järele orienteeruda, siis algab rännak. 2 minuti järel asub starti uus võistleja, nii et nad järgnevad üksteisele viie minutiliste vahega. Igal postil peab jooksja võtma kontroll-lehe. Millises järjekorras ta postid läbi käib, pole tähtis. Poste on üles seatud 8. Jooksutee pikkus on umbkaudu*

6,5 km. Jooksta tuleb pea kogu tee tihedas metsas, kohati on ka vett. Postimehe järgi on võistlusmaastik võrdlemisi tasane, ainult vahelduvalt väikeste mäeküngastega. Peal kasvab võrdlemisi hõre okaspuu mets, läbistatud jalgteedega. Pärast võistlust selgub siiski, et *maapind jooksul on olnud kohati madal ja vesine, mida tunnistab tagasitulejate poriseks pritsitud spordiriided.* (PM, 1927, 18.06).

Tsiteerime Postimehe reportaazi edasi: *Pinevusega oodatakse esimesi tagasi-tulejaid. Mõõdub tund, ikka saadetakse stardist välja uusi võistlejaid, kuid tagasi pole veel keegi tulnud. Kohtunikud seovad finiši juurde valge lindi ülesse, sest iga silmapilk peaks võistlejate tagasitulek algama. Ilmubki metsaservale esimene pääsuke, jookseb võrdlemisi jõuliselt ja esimesena kärjab finiši lindi. See on esimesena välja läinud võistleja Ütt ja on selle maa jooksnud ajaga 1 tund 20 min. 46 sek., läbikäies kõik postid. ... Tagasitulejate juures ei ole märgata väsimust! ... Üldse orienteerumise jooksu juures ei mängi nii suurt osa kiirus, kui orienteerumise oskus tundmatul maa-alal, kaardi tundmine ja vastupidavus. Paljud võistlejad tabasid poste hästi, kuid tuli ka paljudel hulka aega tiirelda, vahepeal isegi posti läheduses kaarti uurida ja posti leidmata jättes edasi tormata.*

Tulemused 6,3 km 8 KP rajal: 1. Villem Elberg (Tallinn) 53.28,3 (8,5 min/km) ... 5. Albert Silbergleich (Tartu) 56.10,4. Kõige paremat aega näitas Helmut Kallman Viljandist (51.40,8), kuid tema ja V. Lumi jooksutulemused tühistati, sest nad olid ära kaotanud kontrollsedelid. Võistlused kestsid 2 tundi 38 minutit ja kell 8 kuulutasid sireenid võistluse lõppu. Seejärel otsiti metsast veel postilisejad vahekohtunikud üles ning minnaks laevale, mis ennast nihutanud Kaagvere mõisa alla ja sekkord sealt peale võtab. Võistlejad asetuvad kajutitesse, kohtunikud asuvad tagajärgede väljaarvamisele ja röömsas meeleolus jõutakse kell 10 tagasi Tartu. (PM, 1927, 18.06).

Eesti Spordileht resümeerib oma 23. juuni 1927. a. kaitseliidupäeva üle-vaates "Rekordite rajal" päris tänapäevase: *Orienteerumisejooks, mis veel õige uudne ala meil, oli elavusrikas, kuid raskelt pealtvaatajatele jälgitav. Tuska teeb jooksjatele kaardi ja kompassi käsitamine, mis jalgade väleduse tahab vägisi tühistada.*

Kaardina kasutati Riigi trükikojas 1927. aastal trükitud 1:25000 neljavärv-trükis kaarti (joonestanud A. Villard), mis erines eelmisel sügisel Tartu o-jooksuvõistlustel kasutatavast kaardist põhiliselt ainult trükitehnoloogilisel (st sama sisuga kaart oli uuesti ümber joonistatud) ja trükitahtede kujult. Kui 1926. a. võistluse kaardil oli näiteks Kaagvere m., siis 1927. aastal oli trükitud Kaagvere as. Siiski oli üks uus talukoht Tuinooi (Päeva) talust ja 3. ning 4. KP-st lõuna pool juurde tekkinud, üks kahest paralleelsest ida-lääne suunalisest sihist aga kadunud. Kõrgusjooned olid 2-süütlase sammuga (4,26 m) ja kohati abijoonega, kõrgusi märgiti aga juba meetrites (näiteks 42,6 ja 46,9). Kaardi on säilitanud Juhan Voist, kes selle oli saanud oma isalt koos vedelikukompassiga.

Muudatused pärast 1928. aastat

Eesti orienteerumisspordi esimene puhtalt sportlik arenguetapp oli aastail 1926-1927. Järgmisest aastast alates muutis võistlusi läbiviiv Kaitseleit orienteerumisejooksu tingimusi. Siitpeale planeeriti üle-Eestilised võistlused rakendusorienteerumises. 1928. a. orienteerumisejooksu määrustes oli kaks reeglit, millega seekordne o-jooks erines

elimeste aastate võistlustest: 1) võistlejate riietus; 2) kaardilt puudus üks kontrollpunkt (Kaitse Kodu!, 1927). Seekord tehti võistlejatele ettekirjutused, mille järgi kuulusid riietuse ja varustuse hulka kuub, püksid, saapad, müts ja püss. Raja pikkuseks planeeriti 6 km, kaardile aga jäeti viimane kontrollpunkt ja finiš märkimata, need teatati võistlejale eelmisest KP-st. Ülejäänud KPde läbimise järjekord oli vabalt valitav. Pole aga võimalik selgitada, kas nendest nõuetest alati kinni peeti või mitte.

Tendents on märgatav - kui 1926-1927 harrastati **puhtsportliku** eesmärgiga orienteerumisejooksu, siis edaspidi sai ülekaalu **puhtpraktiliste** eesmärkidega maastikusport. Puhtsportlik orienteerumisejooks sündis Eestis uuesti alles 30 aastat hiljem - 1958. aastal ning sai valitsevaks 1959. aastal.

Eespool nimetatud asjaolude tõttu me orienteerumisejooksu vahepealsel arengul Eestis pikemalt ei peatu, toome üksnes mälestuskilde 1935. aasta kaitseliidupäevade orienteerumisevõistlustelt. Sel korral tähistati Võidupäeva - Landesveeri üle saavutatud Võnnu (Cesise) lahingu võidu auks. Kaitseliidudupäeval oli 1271 osavõtjat, nendest 61 registreerus orienteerumisejooksuks. Võisteldi laupäeva hommikul 22. juunil 1935. a. Päevaleht kommenteeris 23. juunil 1935. a.: *Orienteerumisejooksu toimus seekord Väinas. Ligemale ei võidud võistluskohta valida, kuna Tallinna ja Harju mehed oma treeningutel pealima ümbruse igas suunas on läbi ristelnud ja seega lähemas ümbruskonnas oleksid osutunud teiste malevate võistlejatega võrreldes soodustatud olukorras. Teele võistluskohale asuti laupäeva hommikul kell 6.00 kahe autobussiga.*

Võistlejad oli 42. Võistlusmaa pikkus 8-9 km nelja kontrollpunktiga. Võistlusmaastik oli äärmiselt kinnine ja orienteerumiseks tunduvalt raskem kui eelmisel aastal. Seetõttu 6 meest jooksul eksis ja katkestas võistluse.

Märge treeningute kohta maastikul näitab, et mitte ainult ei võisteldud, vaid ka harjutati maastikul, st tegemist oli regulaarse tegevusega.

Orienteerumiskaart ja kompass

Kaartide kasutamist enne Teist maailmasõda on põhjalikult uurinud Endel Isop. See hõlbustab ülevalde andmist. Kasutame nii tema uurimistööd kui Regio andmeid ja nähtud kaarte.

Eesti alade kohta oli juba enne Esimest maailmasõda valminud võrdlemisi täpsed kõrgusjooned kaarte mõõtkavas 1:21000, 1:42000 ja 1:84000 (nn pooleverstane, verstane ja kaheverstane kaart), osa nendest kahevärvilisena (horisontaalid pruunid, muu must). Enamus neist oli suhteliselt hästi joonistatud ja paistis silma hea loetavuse poolest.

Eesti Vabariigi algusaastail olid vanad vene kaardid kättesaadavad, nendest tehti parandusteta ümbertrükk, aga samal ajal hakati valmistama ka uusi kaarte. Seejuures kasutati alusmaterjalina ikka vene topograafilisi kaarte. Alul kavandati valmistada kogu Eesti territooriumi kohta topograafilised põhikaardid mõõtkavas 1:25000, paljud nendest valmisidki ja ilmusid trükituna. Majanduslike raskuste ja töö suure maksumuse tõttu otsustati 1935. aastal üle minna ratsionaalsemale mõõtkavale 1:50000 ning kogu Eesti territooriumi kaardistamistööd lõpetada 10 aasta jooksul.

Kaardilehti 1:25000 ja 1:50000 mõõtkavaga liikus rahvas käes veel 60-70ndail aastail, neid kasutati enamasti ümberpildistatud või ümberjoonistatud kujul paljude orienteerumise- või matkavõistluste korraldamiseks. Hea rejeefirikka orienteerumismaastiku ning täpsuse ja inforikkuse tõttu olid orien-

30 aastat tagasi
20 aastat tagasi
10 aastat tagasi

Suusaorienteerumine Eestis

1966

* NSVL 18 linna matškohtumisel tuli Tallinn Moskva ja Leningradi järel kolmandale kohale.

* Palju kriitikat pälvitud halvad võistluskaardid - enamasti korrigeerimata valguskoopid, vahel ka fotokoopid. Tolleaegse radade ettevalmistamise näiteks olgu allkirjutatu töö Tartu 1965. a. märkesuusatamise MV-l. Võistluskaarti - 1930ndate aastate 1:50000 topokaardi fotokoopiat kasutades otsisin maastikul KPde jaoks õiged kohad. Enne võistlust sai rada kolm-neli korda läbi sõidetud. Kepirajaks jäi ühekordne suusajalg.

1976

* Üleliidulistel võistlustel Novosibirskis võitis suundsuusatamise Nikolai Järveoja.

* Lätis Raunas toimus esimene talvine Eesti - Läti matš, mille võitis Eesti. Vene maal võideti ka Moskvat, kuid kaotati Leningradile.

1986

* Peeti esimene Eesti MV suunateates.

* Kolm Eesti orienteerujat said võimaluse vaatlejatenälgida MMi Bulgaarias!

Eesti meistrid

Ala	1966	1976	1986
Mehed			
Märge	Toomas KEREM	Kalle LUUK	Raivo RÕÕM
Suund	-	Nikolai JÄRVEOJA	Leho HALDNA
Märketeade	-	EPA (Koit PAASMA, Toivo SAUE, Ago MÖTTUS)	-
Suunateade	-	-	Võru (U. KANNUMÄE, Mati OJANDU, Leho HALDNA) Marti PARVE
Naised			
Märge	Eha TEPPPO	Silva KÄÄRT	Marje IDAVAIN
Suund	-	Leena ANNUS	Marje IDAVAIN
Märketeade	-	TA AAI (Ilona VANAVESKI, Milvi KIVISTIK, Ira SAAR)	-
Suunateade	-	-	Põlva Maret VAHER, Ülle KALJUS, Saima VÄRTON) Marje IDAVAIN
Edetabel	-	Silva KÄÄRT	Marje IDAVAIN

Märkus: Esimene Eesti MV märketeatesuusatamises peeti 1968. a. ja suundsuusatamises 1973. a.

HEINO MARDISTE

teerujate ning matkajate seas eriti populaarsed Haanja kõrgustiku kaardilehed.

Orienteerumisevõistluste teise tähtsa osise, kompassi, eelkäija oli Põhja-maades tuntud tuhatkond aastat **viikingite juhtkivi e. leidarsteneni** nime all. Sellest kujunes ajapikku välja tänapäevane kompass. Orienteerujad kasutasid algaastail nn kuivkompassi, kus magnetnõel vabalt teraviku otsas keerles. Alul Rootsis ja seejärel ka Soomes võeti 30ndail aastail kasutusele vedelikkompassid, kus magnetnõel liikus petrooleumiga täidetud karbis sujuvalt ja väikese amplituudiga.

Eestis võeti vedelikkompassid kasutusele 30ndate keskpaiku (kirjasõnas on fikseeritud Suunto kompasside kasutamise 1937. aastal). Eesti sõjaväes olid kasutusel vedelikkompassid nn marsikompasside nime all.

Koolipoiste orienteerumisharrastused

Endel Isopi andmetel kuulus orienteerumine alates 1927/1928 aastast kesk- ja kutsekoolides poeglaste kohustusliku sõjalise õpetuse hulka. Programmis oli ette nähtud ka topograafia õpetamine ja mitmesuguste orienteerumise seotud võistlusülesannete täitmine maastikul, kaasa arvatud võistlus orienteerumisejooksus. Spordiveteran Raimond Isok meenutab:

Orienteerumisejooksuga tegin tutvust esmakordselt 1930. aastal, mil käisime uudistamas Tondil kooli IV ja V klassi poiste osalemist o-võistlustel. Nägime, et poistele anti Tondi ümbruskonna kaart, millel olid märgitud kontrollpunktide asukohad. Aasta hiljem olin ka ise kooli meeskonnas. Meil oli

sedavõrd asi teisiti, et kaartidega koos anti erilehekesele kirjutatud kontrollpunktide koordinaadid. Ise pidime punktid kaardile kandma. Seda ka tegime ja siis paarikaupa liduma. Selle, 1931. a. o-jooksu võitis minu mäletamist mööda Tallinna Gustav Adolphi Gümnaasium, teine oli vist Westholmi Gümnaasium ja meie kolmandad. 1932. a. olin juba jälle "asjamees". Sedapuhku saime 10-mehelise (või poisilise) meeskonna peale viis kaarti + viis kompassi. Erilehel anti ka viis aasimuuti + viis kaugust meetrites. Mäletan, et aasimuudid juhtisid, nagu poisid ise ütlesid - "iga ilmakaare poole". Mina jooksin Aleksander Kaivuga paaris. Aasimuut juhtis meid Tondi kasarmuteest kalmistute poole. 1800 või 2000 meetrise jooksu järgi piki teed leidsime kontrollpunkti Tallinn-Nõmme raudteetammil all olevast männivõpsikust. Saime oma kaarditükile templijälje (oli vist nr. 4) ja - tagasi Tondi kasarmute poole. Jõudsime finišipaika ja jäime ootama "viimast paari" (need olid kuskil laske-moonaladude kandis oma kontrollpunkti otsinud). Sedapuhku olime kokkuvõttes esimesed, saime diplomid ja hiljem ka TKSÜ (Tallinna Koolinoorte Spordiringide Ühing) meistrimärgid. Seega võin tunnistada, et nägin või elasin läbi o-võistlustel kolm erinevat varianti - 1930. a. olid kontrollpunktid juba kaardile ringikestega kantud, 1931. a. tuli kontrollpunktid koordinaatide järgi ise kaardile kanda ning 1932. a. tuli koordinaadid aasimuutide ja antud kauguste abil ise leida.

VELLO VIIRSLAU

OK Kobras - Põlvamaa klubi

Jutustab Nikolai Järveoja ehk Kolla:

OK Kobras loodi 27. aprillil 1988. Neist kümnest inimesest, kes siis klubi moodustasid, on praegu 5 juhatuses. Need on Vilve Liiskmann, Tõnu Nurm, Einar Teppo, Kalle Ojasoo ja Kolla Järveoja. Lisaks neile on juhatustes veel Katrin Viilu ja Pear Post. Juhatuse valitakse üldkoosolekul iga aasta. Kobras on arukas, nutikas ja aktiivne loom, seepärast ta ongi klubi vapil.

Alates klubi moodustamisest on meie peaesmärgiks olnud toetada oma tegevusega noorte jõudmist tippporti. Praegu on klubis 112 liiget, kellest 61 on nooremad kui 20 aastat. Veterani-ealisi (üle 35) on 34. Õige klubi koosseis on noortest ja veteranidest, tipp-sportlastest ja asjaarmastajatest, kohtunikest-organisatoritest ja reaalkmetest. Arvan, et just selline klubi meil ongi.

Klubi tegevus algab ühisüritustest. Neid peab olema mitmesuguseid ning just nii palju, et saaksid haaratud kõik vanusegrupid ja kõik sportliku ettevalmistuse tasemed. Üritustel on kaks olulist positiivset momenti - organisatorid hoiavad oma professionaalset taset ja ürituste kaudu tuleb meile ka sponsorite toetus. Meie omakorda hoolitseme selle eest, et sponsorite reklaam oleks nii kaardidel kui võistluspaikades.

Kuulsus ei tule kergesti...

Peale tavaliste orienteerumisklubi ürituste nagu firmavõistlus Kobras Cup ja aastalõpu-koosolekud, teeme ennast

vajalikuks ka mitteorienteerujatele. Näiteks igakevadine Tund Tervisele. See on reedeõhtune 45-minutine tervisejooks või kõnd linna staadionil kõigile soovijaile. Sponsorid on välja pannud palju auhindu (peaaühinnaks on reis Rootsi või Soome, eelmisel aastal Inglismaale). Mõõdunud kevadel osales üle 900 inimese ja staadion kippus kitsaks jääma. Osa on võtnud on ka Põlva linnapea, Kagu-Raadio teeb üritusest otseülevõetud. Pärast selle ürituse ellukutsumist tuntakse Kobras-klubi Põlvas palju paremini. Linna päevadel oleme alati pakkunud ka linnasest orienteerumisevõistlust ning aidanud korraldada muid spordiüritusi. Enda tutvustamisega oleme jõudnud nii kaugemale, et 1994. a sügisel osalesime Kagu-Eesti ettevõtlusmessil ega tundnud seal ennast suurte Lõuna-Eesti firmade kõrval sugugi halvasti.

Detsembris osaleb klubi võistkond alati maakonna spordimängudel, kus aladeks on juhi mitmevõistlus, teateujumine, laskmine, paaris võrkpall, kombineeritud teatevõistlused, male, kabe, koroon, lauatenis. Siin pole eesmärgiks edu võistlustel, vaid suhtlemine teiste organisatsioonidega spordi kaudu.

Suurim korraldusala kordaminek siiani on kahtlemata ISFi (Rahvusvaheline Koolispordiühendus) MM-võistluste läbiviimine mõõdunud kevadel. Kõik otsustavad lülid - transport, toitlustamine, majutus, giidid, kohtunikekogu - töötasid nagu kellavärk.

...aga kuulsus maksab

Niisugune aktiivsus on aidanud meid rahaliste vahendite hankimisel. Sellealane edu on baasiks meie põhitegevusele - noortesporti arendamisele. Tänu Maret Vaheri edukale esinemisele rahvusvahelisel areenil oleme leidnud ka talle piisavalt finantstuge.

Ma arvan, et klubi, kes tegutseb mõne omavalitsuse territooriumil, peaks aktiivselt suhtlema selle juhtkonnaga. Meil on Põlva linnaga sõlmitud pikaajaline leping, mille järgi klubi kohustub aastaringelt hooldama Intsikurmu suusa- ja jooksuradu, korraldama peale o-päevakute ka 10-etapilise karikavõistluse suusatamises ning 8-etapilise jooksusarja. Vastutasuna toetavad vallavalitsused oma val-

las elavaid Kobrase klubi liikmeid tiitlivõistlusteks valmistumisel ja osalemisel. Toetust osavõtuks Eesti meistrivõistlustest saame ka maakonna spordiliidu kaudu. Põlva POÜ Spordikoolis töötavad palgalised orienteerumistreenerid, see on spordikooli toetus.

Armastust ei osteta

Inimesi ei pane tegutsema ei raha ega teiste tagantorkimine. Põhiline on iseenda soov, armastus ala vastu. Nagu armastusega ikka, võib see teatud ajal kahaneeda või hoopis kustuda. Enamus meie klubi liikmetest on suutnud oma armastuse orienteerumise vastu alles hoida. Nendele ei ole orienteerumine ainult jooks kaardi ja kompassiga, vaid midagi enam.

Puutusin ise orienteerumisega kokku alles 20-aastasena EPA teisel kursusel. Vaimustusin niivõrd, et paari aasta pärast võistlesin ja harjutasin juba Eesti koondise tasemel. Ja seda 10 aastat. Organisatsioonilise küljega olen tegelnud 15 aastat. Ega kõik ole alati ladusalt läinud. Pärast 1990. a Suunto Games'i Värskas arvas osa korraldajatest, et nemad peavad saama klubi kasumist osa endale. Tolleaegne juhatuse leidis aga, et kasum on klubi oma. Algas avalik musta pesu pesimine. Lahkujad löid paukudes ukse kinni ja arvasid, et nad ei taha enam "võrdselt, vaeselt, vennalikult" elada. Aga need, kes jäid, on suutnud vennalikult edasi elada. Klubis oleme kõik võrdsed, olenemata positsioonist või tööpanusest. Rikkuse ja vaesuse mõisted on suhtelised. Oleme teinud oma tagasihoidlikku tööd oma lemmikalal, pole kurtnud ega pessimistid olnud. Meil on oma laulgi olemas. Eks te kuulete seda veel.

Jutustab Kalle Ojasoo:

Kahe aasta pärast saab Kobras kümneseks. Võtan neljandat kevadet vastu Ok Kobras presidendina ega tunne ennast seest rollis kõige paremini. Olen klubi loomise hetkest peale kuulunud kõikide juhatuste koosseisu. Mulle meeldib aga kõik muu, mis on seotud orienteerumisega - kaarti joonistada, rajameister olla, võistelda, noortega tegelda.

Meie klubil on alati raske olnud, sest oleme alati soovitud väga võimatuid

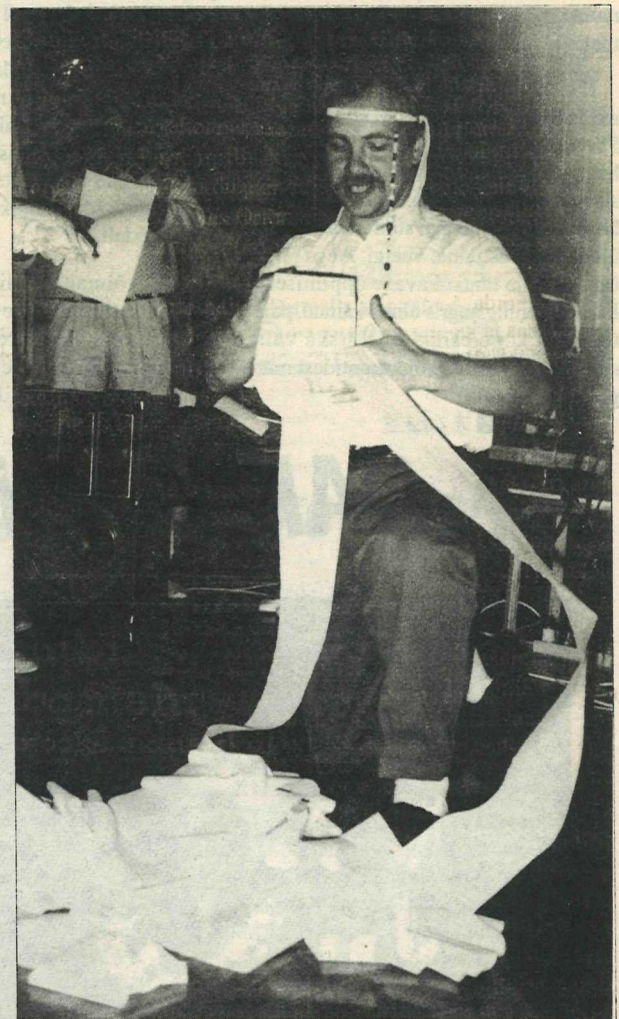
OK Kobrase praegune juhatuse.

asju. Ja edukalt kõik ära teinud. Edu põhinebki heal koostööl, uute ideede kiirel realiseerimisel ja klubiliikmete aktiivsusel.

Meie tulevik. Materiaalne baas on klubil tugev. Oleme seotud mitme pikaajalise lepinguga ning peame ka edaspidi olema teotahtelised, täpsed, stabiilsed, kannatlikud - lihtsalt

tegelema oma lemmikalaga. Suuri muudatusi pole meil võimalik teha. Oleme noorte klubi ja aktiivseid täiskasvanuid on vähe.

Soovime kõigile orienteerujatele ilusat suvehooaega!

Presidendi elu pole kerge. Kalle Ojasoo klubi rahvale vannet andmas.

Võitjate kilomeetriajad

Aastatel 1960-1983 nägid orienteerumise võistlusmäärused rajapara-meetritena ette selle pikkuse ja KPde arvu. 1992. a. alates sätestavad reeglid ainsa rajanormina etteplaneeritud võitja-aja.

Sobiva pikkuse ja raskusega raja kavandamiseks on vaja tunda erineva vanuse, soo ja tasemega võistlejate võimekust. Võistlusklassi taset kajastavad kõige paremini võitjate keskmised km-ajad raja läbimisel.

Järgnev uuring on tehtud 72 Eesti suurema päevase orienteerumisevõistluse kohta aastaist 1991-1993 ja annab faktilisi andmeid Eesti orienteerumisevõistluste võitjate keskmiste km-aegade kohta.

Järgnevas tabelis on toodud iga klassi võitjate keskmised km-ajad raja läbimise jooksul nii tipp- kui klu-

bivõistlustel. Termin PARV tähistab piirkonda, kuhu kuhjub enamik (60%) aegadest. Tabelis on toodud parve piirid ja näidatud, kui suur on erinevus nende vahel ehk hajuvus.

	KESKMINE			
	P A R V piirid	haju-vus	tipp-võistl.	klubi-võistl.
H12	6.20-8.50	2.30	6.40	7.55
H14	6.50-9.00	2.10	8.10	7.45
H16	6.15-8.25	2.10	7.10	7.10
H18	6.15-8.05	1.50	6.40	7.20
H20	5.55-7.10	1.15	6.40	6.40
HE	5.30-6.45	1.15	6.00	5.50
HA	6.00-7.15	1.15	6.25	6.35
HB	7.00-8.30	1.30	7.35	7.45
HC	7.55-9.15	1.20	8.00	8.45
H35	6.30-8.10	1.40	7.35	7.45
H40	6.45-8.25	1.40	7.10	7.30

H45	6.55-8.35	1.40	7.25	7.50
H50	7.00-9.05	2.05	7.40	8.10
H55	7.30-9.50	2.20	8.15	8.40
H60	8.00-10.10	2.10	8.20	9.40
D12	7.45-11.25	3.40	8.30	9.05
D14	8.10-11.10	3.00	8.35	9.20
D16	8.55-10.30	1.35	8.30	9.15
D18	8.20-10.40	2.20	8.40	9.40
D20			9.00	9.00
DE	6.50-8.20	1.30	7.55	7.30
DA	8.00-10.10	2.10	8.30	8.50
DB	8.30-11.30	3.00	9.50	10.30
D35	8.45-11.20	2.35	9.40	10.35
D40	8.45-11.20	2.35	9.40	10.30
D45	9.10-13.00	3.50	8.50	11.30
D50	9.20-12.30	3.10	10.45	11.25
D55	9.45-12.50	3.05	10.10	11.05
D60				12.45

Järeldusi

1. Vanuses 12-20 aastat kasvab võimekus kiiresti, vanuses 35-65 langeb aegamööda, kuid progresseeruvalt. Tegelikult on võimete erinevus klasside vahel veelgi suurem, kui km-ajad näitavad, sest vanusele 11-14 aastat tehakse väga lihtsad, põhiklassile 21-34 ja sellele lähedastele klassidele aga kõige raskemad rajad.
2. Mida nõrgem on klassi tase ja konkurents (eriti käib see veteranide ja naiste kohta), seda suurem on tulemuste hajuvus. Eriti tundlikud mingi juhusliku mõju suhtes on nõrgemad klassid ning nende võiduaega on seega raskem täpselt planeerida.
3. Tippvõistluste km-ajad on paremad tugeva konkurentsi tõttu. Paremad ajad klubivõistlusel on enamasti kergema raja ja lihtsama maastiku tulemus.

4. Raja pikkus ja jooksu kestus keskmist km-aega eriliselt ei mõjuta. Põhjus: lühirajad suudetakse teha enamasti tavarajast raskemad, pikkadel radadel on aga pikki lihtsavõitu etappe.

5. Erandolukorrad tingivad aegu väljaspool tabeli näite. Kõige rohkem mõjutab maastiku joostavus ja raja raskusaste (eriti hea Värskas, Kõlgakülas, Hiiumaal, eriti halb Käärikul Sangaste metsas ja Neerutis), aga ka mitme olulise teguri (veeseis, rohukate ja lehestik, sadu, temperatuur) ühe-suunaline koosmõju.

Praktikas sõltub etteantud võiduaegale vastava raja tegemisel väga palju rajameistri oskusest hinnata klassi saavutusvõime kõrval ka maastiku, aastaaja ja ilma mõju raja läbimise kiirusele. Rajameistri töö võib lugeda kordaläinuks, kui tegelikud võiduaegad ei erine reeglis ettenähtuist üle 5-10%.

Jörgen Mårtensson — Rootsi parim orienteeruja

1995. a. Põhjamaade meister, MM-kuld tavarajal, hõbe lühirajal ja pronks teates. *Skogspordi* aasta-edetabelis on JM esikohal, järgnevad Juri Omeltšenko UKR ja Janne Salmi FIN; naistest juhib edetabelit Katalin Olah HUN Marie-Luce Romanesi SUI ja Yvette Hague'i GBR ees.

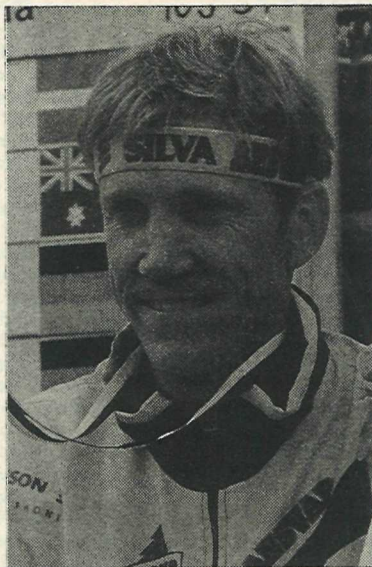
JM: Konkurents tiheneb iga aastaga. Kui võrdlen oma 1991. a. ja 1995. a. kuldmedaleid, siis - 1995. a. oli minu jooks tehniliselt parem, kuid edumaa konkurentide ees napim.

Praegu on tipusolijaid rohkem. Umbes kümnel maal on väga tugevaid medallikandidaate, eriti siis, kui MM toimub nn. kontinentaalmaastikul nagu 1995. a.

Ma arvan, et mitmel võistkonnal saab 1997. a. Norras raskem olema, kuid nad ka arenevad seal kiiremini.

Jooksu sel aastal uudisena oma isiklikus võistlusdressis, välja arvatud muidugi koondise võistlused ja klubi-teated. Kavatsen müüa umbes viiele firmale reklaamipinda oma dressil. Tegude ei ole fantastiliste summade, kuid loodan sel moel natuke toetust saada. Kangelasmedal oleks hinda muidugi tõstnud (kord aastas eriti silmapaistvate saavutuste eest antav spordiauhind, millest JM 1995. a. napilt ilma jäi).

Soome ja Norra koondislased saavad oma maa olümpiaorganisatsioonidelt toetust, Rootsi omad mitte. Meie saame

auhinnaraha suurvõistluste medalite eest (MM-kuld 40000 SEK), aga kindlat treeningutoetust ei saa.

Ajakirjast *Skogsport*

Eesti koondise MK-programm

Veebruari lõpuks selgusid sportlased - 9 naist ja 12 meest, kes kandideerivad Eesti koondise selle aasta suvistel MK-võistlustel. Sari algab mai alguses Leedu ja Läti võistlustega, kuhu Eesti läheb välja täisvõistkonnaga (6+6). Vastavalt koondise koostamise juhendile on koht koondises olemas 6 sportlasel: Sixten Sild, Alar Viitmaa, Rene Ottesson, Külli Kaljus, Kaari Kivikas ja Ruth Vaher. Viimane stardib ainult Läti etappidel. Ülejäänud koondislased selguvad 13.-14. aprillil Peko Kevadel Värska lähedal.

Lõppenud on registreerimine ka teistele selle aasta etappidele. Rootsis ja Norras on koondise suuruseks 6 meest ja 1 naine, Šveitsis ja Prantsusmaal 3 meest ja 1 naine.

Lisaks MK individuaalarvestusele peetakse sel aastal ka riikidevahelist arvestust teateorienteerumises. Teates on kavas 3 osavõistlejat. Eesti kavatseb Lätis osaleda 2 nais- ja 2 meeskonnaga, Norras 2 meeskonnaga, Šveitsis 1 meeskonnaga.

KALLE LUUK

Koondise treener-asjaajaja

Eestlaste edu Taanis

Tänavuse hooaja avavõistlustel, *Spring Cup* il Hillerødis näitasid eestlased ennast heast küljest. Külli Kaljus finišeeris teate esimeses vahetuses teisena. Külli esindas seal oma Soome klubi Liedon Parma. Sama võistluse avaetapilt tulid esimestena tagasi ka Rene Ottesson (Ikaalisten Nouseva Voima) ja Alar Viitmaa (Triangeln).

Omeltšenko läheb Rootsi

Kent Olson on kutsunud 1995. a. maailmameistri lühirajal Juri Omeltšenko Rootsi klubisse Orion. Omeltšenko saab klubilt majanduslikku toetust, et osaleda MK-etappidel ja teistest suurematel võistlustel. Nüüd teatab *Skogsport*, et Omeltšenko on teinud eelmisel sügisel oma esimesed stardid uue klubi värvides. Norra MMi ajaks loodab ta olla Rootsi elama asunud.

Peko noorte talvised tegemised

Mitu kuud oli kogu Eestimaa paksu lumevaiba all. Kojamehed olid küll natuke hädas, aga noorematel pereliikmetel ja talisportlastel oli lõbu laialt.

Meie, Peko-klubi noored, olime Saver-nas Relvo sportmotellis treeninglaagris. Perekond Värtonid võtsid meid väga hästi vastu. Seal oli võimalus headel suusaradadel treenida. Õhtused kaardiharjutuste tunnid aga suurendasid meie ühtekuuluvustunnet veelgi. Aega jäi ka ühislaulu ja tantsukavade õppimiseks. Et me treeninglaagris olime käinud, paistis välja kohe esimesel Värska valla suusaetapil - olime konkurentidest märkavalt paremad.

Võrreldes suvega on talvehooaeg üpris lühike. Vaatamata sellele jõudisime üsna palju võistlustel käia. Tänu uuele treenerile ja suurematele treeningkoormustele saime üsna häid tulemusi nii Eesti meistrivõistlustel kui mujalgi. Meeldejäävaim sündmus oli teatesõit Eesti MV-1 Haanjas, kus olid võrdsed võistkonnad ja võistlus seetõttu pingeline. Saime seal tüdrukute võistkonnaga hõbemedali.

Kui võimalust oli, startisime ka suusavõistlustel. Tore võistlus oli meil siin Värskas. Kogu treeninggrupp oli jagatud nelja võrdse võistkonda. Igaüks sõitis kaks korda, distantsid olid

erineva pikkusega ja pinget jätkus kuni viimase võistleja finišeerimiseni.

Meil on päris mõnus grupp koos. Tore oleks suvel teiste klubide noortega kokku saada. Teatavasti toimub EOLi noorte suvelaager Värskas.

Tere tulemast Värskasse!

SIRLI PARM
OK Peko noorliige

NBI Noortekomisjon teatab:
Noortelaager on Värskas 17.-20. juunil. Toiduraha ca 100 kr.
Registreerimine OK Peko, Rauli Kudre, tel. (279) 64756.

OAKS - mis see on?

OAKS täies koosseisus. Vasakult: Erkki, tema lemmikorienteeruja ja OAKSi fänn Merle Peterson, Erik, Edith ja Andreas.

Juba kahel hooajal on Eesti orienteerujate seas arusaamatust tekitanud mõiste OAKS. Nüüd püüangi asjasse selgust tuua ja tutvustada OAKSi tagamaid.

OAKS tähendab inglise keeles tammesid ning sellest võib järeldada, et on olemas side klubiga Saue Tammed. OAKS ongi Saue Tammede võiskond, st kõik OAKSi liikmed on ka Saue Tammede liikmed. OAKS loodi 1994. a. kevadel ja alusepanijaks oli Erik Aibast. Tiimi rajamise eesmärgiks oli suurendada ühtekuuluvust ning luua konkurentsivõimeline võistkond Eesti orienteerumises. Selle arvestusega võetakse vastu ka uusi liikmeid. Tiimi pürgijatel peab olema ette näidatada Eesti MV medal ning ta peab olema Saue Tammede liige. Seni on asutajaliikmed tiimi vastu võtnud ainult Edith Mada-

liku. See pidulik tseremoonia toimus 1994. a. detsembris.

OAKS on osalenud teatevõistlustel vahelduva eduga. 1994. a. Ilvesteal saavutati 8. koht, 1995. a. ebaõnnestus sama võistlus vigastuste ja korraldajate äparduse tõttu esimesel päeval. Eelmisel Eesti MV-1 tuli OAKS kolmandana finišisse, kuid rajameistrid pidasid paremaks tühistada tulnemeus katkise kompostrijäljendi tõttu. (Võib-olla sai nii noortele näidata, kelle sõna peab kuulama. Me ise oleme kindlad, et punkt oli läbitud). Individuaalselt said OAKSi liikmed 1995. aastal kolm Eesti meistrivõistluste medalit: Edith sai tavarajal D20 klassis kulla, Andreas lühirajal H18 klassis pronksi ja Erik tuli kolmandaks H21 klassis pikal rajal. Lisaks esindas Edith Eestit juunioride MMil Taanis, Andreas Balti MV-1

Haanjas ja Erik Põhjamaade MV-1 Rootsis. Erkki võitis teatekulla Balti üliõpilaste meistrivõistlustel TTÜ võistkonnas.

Kes me oleme?

Edith Kindral Madalik. Sünni päev 6. aprill 1975, õpib TTÜ majandusteaduskonna teisel kursusel. Orienteerumise tutvustas 13-aastaselt, kui Tõnu Raid Saue koolis orienteerumistrenni alustas ja Edithi tööõpetuse tunnist üles leidis. Esimesed kogemused sai Edith Tallinna neljapäevakultelt ning jätkas sõprade initsiatiivil. Võistlemist alustas klassis D15B. Orienteerumine on Edithi meelest huvitav spordiala, orienteeruv rahvas samuti huvitav ja mõnus. Oma parimaks tulemuseks hindab Edith Eesti MV kolmandat kohta pikal rajal 1994. Aastatel 1994 ja 1995 osales juunioride MMil. Kaugeid eesmärke Edithil orienteerumises ei ole. Algaval hooajal üritab ta pääsu üliõpilaste MM-võistlustele Ungaris. Edithi lemmikorienteerujateks on Külli Kaljus ja Rene Ottesson. Kõige meeldejäävamaks orienteerumise seadnud elamuks peab 4x400 m teatejooksu, mis toimus Taanis juunioride MMil pärast banketti. Peale orienteerumise meeldib Edithile päevitada ja hääletades reisida, oma lemmiktegevuseks peab magamist. Maiasmokk Edithi lemmiktoit on pannkoogid maasikamoosiga.

Erik Kuningas Aibast. Sünni päev 5. dets 1973. Õpib Soomes Solvalla Spordiinstituudis spordiinstruktors. Lisaks OAKSile võistleb ka Soome klubi IF FEMMAN värvides. Esimesed orienteerumiskogemused sai Erik juba 5-aastaselt, kui ema ta metsa kaasa

vedas, sest poissi ei saanud mujale jätta. Tõsiselt pühendus Erik orienteerumisele 1990. a. Orienteerumine on Eriku arvates vaheldusrikas spordiala, kus saab nii kehalisi kui vaimseid võimeid ühiselt rakendada. Parimad tulemused - kaks pronksmedalit Eesti täiskasvanute meistrivõistlustelt ning juunioride MM-teate 8. koht aastast 1992. Erik on seadnud endale eesmärgiks jõuda maailma eliiti ning võita Jukola-teade. Lemmikuteks orienteerujate seas on Synne Lea ja Janne Salmi. Meeldejäävaim orienteerumissündmus - reis 1994. a. juunioride MMile Itaalias kogu selle keemiaga, mis selle reisi käigus toimus. Peale orienteerumise meeldib Eriku muusikat kuulata ja põõraselt pidutseda. Parim bänd on tema meelest Metallica. Lemmiktegevuseks on peale rasket trenni saunas olla ning lemmiktoit - Spaghetti Carbonara.

Erkki Kaptan Aadli. Sünni päev 26. märts 1974, õpib TTÜs ehitusteaduskonna IV kursusel. Orienteeruma hakkas 1989. aastal, kui pinginaaber Mati Korrol ta trenni kaasa vedas. Enne tegeles Erkki suusatamisega, mis orienteerumise kõrval väga üksluine tundus ja nii ta orienteerumise juurde jäigi. Erkki paremad tulemused on juunioride MMil 24. koht aastast 1992 ja 2 kulda Balti MV-lt klassis H18. Tuleviku-eesmärgiks on Erkkil teatevõistlused Eestis. Erkki lemmikorienteerujad on Merle Peterson ja Jörgen Mårtensson. Meeldejäävamad elamused on tal seotud Itaalia-reisiga nagu Erikulgi. Lisaks sellele meenutab ta mõnuga Eesti juunioride meistrivõistlusi teates 1992. aastal. Peale orienteerumise huvitub Erkki muusikast ja kinost. Lem-

mikbändiks on temalgi Metallica. Erkki ütleb oma lemmiktegevuse kohta nii: *Aktiivne kasutoov tegevus, et asju kaalast ära saada.* Erkki lemmiktoidud on mehine seapraad ja lumepallisupp.

Andreas Chief Kraas Sünni päev 1. nov. 1978. Õpib Nõmme Gümnaasiumi 11. klassis. Orienteerumist alustas ta Saul Tõnu Raidi käe all. Kui Andreas orienteerumisest maitse suhu sai, hakkas ala teda kohe võluma. Tema edukaim võistlus on siamaani 1995. a. Eesti MV lühirajal, kus ta saavutas 3nda koha klassis H18. Andreas tahab orienteerumises jõuda oma võimete maksimumini. Lemmikorienteerujateks peab Edith Madaliku ja Erik Aibastit. Kõige võimsam mulje seoses orienteerumise ja Andreasel jäänud nөгestest, mis vohasid Jänelal 4ESTi ajal. Tema hobideks on muu sport ja magamine. Üle kõige meeldib Andreasele süüa, tema lemmikroaks on pizza. Muusikast meeldib kõige rohkem Nirvana ja Stone Temple Pilots.

Saabunud kevadet on OAKS innuga oodanud. Talvine treening sujus plaanipäraselt ning on põhjust oodata häid tulemusi. Edith, Andreas ja Erik üritavad pääsu Eesti koondisse ja ka Erkki on nüüd, kui haigused on järele andnud, kindlasti arvestatav tegija. Ühtne võistkonnavaim on OAKSi eeliseks igal võistlusel.

OAKS'il on plaanis oma ridu täiendada ja osaleda lisaks Eesti MV-dele ning Ilvesteatele ka Jüriööjooksul. Eesmärgiks Kalevipoja kuhu Sauele viia.

Second place is the first loser!

GEIR BOOST

Kas tunned piltlegendideid?

Legendi esimeses reas on võistlusklass, raja pikkus ja tõusude summa optimaalvariandil.

Piltlegend ise koosneb 8 lahtrist ehk veerust A,B,C, D,E,F, G,H. Lahtrid on rühmitatud: esimese grupi moodustavad A,B,C, siis tuleb jämedam püstjoon; teises grupis on D,E,F, jälle jämedam joon; kolmandas G,H. Kõige tähtsamad teated on kohe iga jämeda joone taga (lahtrid A, D ja G).

Veergude tähendused

A - KP järjekorranumber

B - KP tunnusnumber

C - näidatakse, millist objekti kasutatakse, kui KP-rõngasse jääb mitu ühesugust objekti

- ↓ lõunapoolne objekt
- ↗ kirdepoolne objekt
- idapoolne objekt
- ülemine objekt
- keskmine objekt
- alumine objekt

D - KP-objekt ise. Üldjuhul on kasutusel samad tingmärgid, mis kaardilgi; kuna aga kaart on värviline ja legendid mustvalged, on siin kasutusel lisamärgid, mis vajavad täpsustamist. See tabel on artikli lõpus.

E - lisainfo KP-objekti kirjeldamiseks. Kasutatakse objekti kuju või ümbruse iseloomustamiseks.

- lame
- × sügav
- tihnikus
- ⋯ avatud
- ▲ kivine
- ≡ soine
- ⋯ liivane
- ▲ okaspuumetsas
- ☼ lehtpuumetsas
- ↯ murdunud

F - objekti mõõtmed: kõrgus meetrites (5,5), mõõtmised meetrites (7x5), nõlvaobjekti kõrgused ülemisel ja alumisel küljel (1,5/2,0), kahe objekti kõrgused (sama ilma kaldjooneta).

G - tähise asukoht objektil või objekti suhtes. Üldjuhul antakse ilmakaar. Eriti oluline on selle lahtri täitmine juhul, kui tähis on nähtav ainult ühest suunast

- └ kirdenurgas (väljaspool)
- ◁ läänenurgas (seespool)
- lõunaosas
- edelaservas
- lõunaküljel

- põhjajalamil
- △ põhjatipus
- └ idaotsas
- ┌ ülaosas
- └ alaosas
- ┌ vahel
- ┌ peal
- └ jalamil
- ◁ käänak

H - lisainformatsioon

- ☺ jook
- ☺ kohtunik
- ☺ esmaabi
- ☺ raadio
- ☺ järsak
- ☺ karjäär
- ☺ vall
- ☺ terrass
- ☺ nina
- ☺ ribi, hari

Lõpuks legendi kõige tähtsam osa - veerg D, mis näitab KP-objekti.

- orvand
- △ uhteorg
- ▨ kuiv kraav
- küngas
- tipp
- sadul
- lohk
- väike lohk
- tehisaug
- kaljujärsak
- ☼ avakalju
- ☼ koobas
- ▲ kivi
- ▲ kivikülv
- kivine pinnas
- ▲ kivihunnik
- || läbipääs
- järv
- tiik
- veeauk
- oja
- ▨ kraav

- ||| soo
- ||| pisisoo
- ||| mineraalma
- kaev
- allikas
- ⋯ kitsas soo, nire
- voolunõva
- lage
- poollage
- metsa nurk
- lagendik
- tihnik
- raiesmik
- ⋯ kõlviku piir
- puude grupp
- hõre hekk
- tihe hekk
- tee
- rada
- siht
- kiviaed
- tara
- sild
- hoone
- vare

- └ torn
- ✂ elektriliin
- ✂ liinipost
- └ jahilava
- ↑ söödasõim
- ⊗ känd
- kupits
- ✱ sipelgapesa
- tõngermaa
- eriobjektid (infos antakse seletus)

Legendide antakse tabelis kahel erineval viisil:

- 1) objekt on lahtris D, täpsustatud lahtrites C, E, F, G;
- 2) kahe objekti kombinatsioon (tee ja sihi rist) lahtrites D, E, F

Tabeli lõpus näidatakse lõik viimasest KPst finišini. Numbrid näitavad lõigu pikkust.

- — 150 — ○ pidev tähistus finišisse
- < 200 > ○ tähistamata lõik finišisse
- > 210 — ○ koondav tähistus finišisse

KPst välja viiv tähistus, samuti kaardivahetusse viiv tähistus näidatakse tabeli sees vastava KP <None> legendi järel.

- — 130 — ○ KPst välja viiv tähistus
- — 60 — ○ tähistus kaardivahetusse

KALLE KALM

Orienteeruja tehnikaharjutused kevadel

Esimesed 4-6 nädalat mustal maal tuleb pühendada tehniliste võtete õppimisele ja kordamisele.

Põhireegel ütleb: alusta lihtsamast, keerukamale mine edasi alles siis, kui tunned, et valdad lihtsamat.

Orienteerumistehnikat soovatakse õppida niisuguses järjekorras:

- 1) üldorienteerumine, st üldine (suurte objektide) kaardilugemine ja üldsuunas liikumine;
- 2) teevaliku-ülesanded;
- 3) KPde läbimise tehnika;
- 4) täppisoriienteerumine, st täpne kaardilugemine ja täpne asimuutliikumine sammude lugemiseega;
- 5) kaardi- ja maastikumälu;
- 6) kauguste hindamine, st vahemaade tunnetamine maastikul ja kaardil;
- 7) jooksutempo ja o-tehnika kokkubitamine, st sujuva o-jooksu kujundamine.

Esimesed üldorienteerumise harjutused on soovitatav teha ilma ajavõtmiseta. Järgmised, alates teevalikust, võib teha (aga ei pea tegema) ajavõtmisega. Alates teevalikuharjutustest on soovitatav viia maastikule KP-tähised. Hilisemate harjutuste puhul on see lausa vajalik.

Harjutusi

Üldine kaardilugemine. Lugemisel kasutatakse suuri, selgeid ja lihtsaid maastikudetaile nagu teed, selged jalgrajad, suured künkad, sood, lagendikud, raiesmikud jms. Harjutuste eesmärk on jooksult kaardilugemise omandamine. Seda tehnikavõtet kasutatakse peamiselt etapil kuni viimase pidepunktini enne KP võtmist.

1. Joonoriienteerumine. Osavõtjad saavad ettevalmistatud kaardi, millele on punase joonega kantud läbitav rada. Joon peab kulgema piki selgeid ja suuri teid. Maastikul, otse radade kõrval, on KP-tähised, mida kaardile ei kanta. Ülesandeks on läbida rada ja kõik KPd üles leida. Raja tegemisel tuleb vältida järsked ja ootama-

tuid pöördeid, tähiseid ei maksa panna pisiobjektidele. Ei maksa unustada, et see on üldsuuna-harjutus. Edaspidi saab harjutust raskendada KPde asetamisega joonetest eemale, kasutada raskemini loetavaid radu, sooservi, nõlvi jt pinnavorme.

2. Märkeoriienteerumine. Maastikul tähistatakse rada ja sellele pannakse KP-tähised. Osavõtjad saavad kaardi, kus on märgitud stardipaik. Ülesandeks on liikuda piki tähistust ja märkida nõelatorkega kaardile KPde asukoht. Oluline on, et võistleja suudaks määrata objekti, millel tähis asub. Lisaülesandena võib nõuda KPde rippuva pliiatsiga kaardi tagumisele küljele märget selle kohta, millises ilmakaares tähise suhtes asub pliiats.

VARIANT (väikese grupiga): õpilaste ees liigub treener või kogenum orienteeruja ja laseb vahetevahel asukohta määrata.

Üldine suunalugemine. Liikumisel kasutatakse kaarti suurte ja selgete maastikuobjektide lugemiseks. Suunda määratakse jooksul, hoides kompassi puusakõrgusel ja lastes nõelal stabiliseeruda. Ülesandeks on jõuda üldsuunaga suure ja selge maastikuobjektini. Eliit-tasemel kasutatakse seda võtet ka otseliikumiseks kahe KP vahel. Ülesande raskendamiseks joostakse teatud nurga all kompassinõela suhtes.

1. Rada on detailidevaesel maastikul. KPd asuvad selgetel objektidel. Etappidel ei tohiks olla nn käsipuid, suuri püüdvaid joonoriienteere. Jooksja on sunnitud üldsuuna hoidmiseks kasutama kompassi.

Teevalik. Harjutaja peab suutma leida oma võimetele ja oskustele vastava liikumistee ning oskama põhjendada oma valikut. Ülesanne ei sisalda mitte ainult teevalikut, vaid ka orienteerumistehnikat valikut. Probleemi võib esitada kujul: kas minna otse või ringi? See ülesanne on tegelikult olemas kõigil o-radadel. Treenerid-lapsevanemad peaksid lastel rohkem

laskma seletada, miks valiti just see või teine variant.

KPde läbimise tehnika. KPde läbimine on orienteerumise suurimaks probleemiks. Palju aega kaotatakse just KPde otsimisega. KP piirkonda jõudes tuleb leida maastiku-objekt, millel on tähis, mitte metsa all sihitult puna-valget plagu otsida.

1. KPd asetatakse suurte orientiiride lähedusse. Sportlase ülesandeks on esmalt määrata, kummalt poolt on hõlpsam KPd võtta, vasakult või paremalt, ja seejärel see maastikul ära teha.

2. Harjutused maastikuobjektide mõteliseks suurendamiseks ja pikendamiseks. Rada on planeeritud nii, et KP läbimist lihtsustaks lähedalolevate maastiku-objektide suurendamine või pikendamine (KP on näiteks kraavi pikendusel, väikesel künkal suurema läheduses jms).

Täppisoriienteerumine. Tuleb teha rada, kus saaks harjutada täppisasimuuti, kauguste hindamist koos sammulugemise ja detailset ning väga täpset kaardilugemist. See nõuab orientiiride-rikast maastikku ja väga paljude KPdega rada. Oluline on see, et harjutaja saaks võimaluse iga võtet mitmel korral proovida. Etapid peavad olema erineva pikkusega, etappide suunad peavad vahelduma.

Harjutused valgel lehel asimuutliikumise ja kauguste hindamise õppimiseks. Need võib korraldada praktiliselt igal pool. Ka väga tuttavatel maastikel.

Kaardi- ja maastikumälu. Parimaks harjutuseks pean kaardijoonistamistõid. Need on oskused, mida jõuab kevadel enne tähtsamaid võistlusi natuke lihvida. Hooajale võib siis rahuliku südamega vastu minna, kui treeningutel on 100 KPd läbi joostud. Selline oli aastaid tagasi Ilvesklubi paremate soovitus. Hea nõu, mis kehtib tänagi.

TÕNU RAID

Kodutöö

Auhinnaülesanded selles ja järgmises lehenumbris.

Kirjuta iga KP kohta, kus ta täpselt asub.

	A	B	C	D	E	F	G	H
	H21A,35			8,600			250	
	▷			☺	☺		○	○
1	31	—	—	☺	☺	10X30	○	
2	32	↓	↓	○	○			☺
3	33			≡	■	3,5	○	
4	34	—	—	▲	☺	0,5/2	○	☺
5	35	←	←	○	≡	5X10	○	☺
6	36			≡	▲		○	
7	37			▲		1,5 2		☺
8	38			○	○	3X5	△	
9	39			▨	×		○	
10	40			△	▲		○	☺

MM võistluste tulemused 1996

Lillehammer

Tavarada 21. veebr. 1996
Naised 14 km

1. Annika Zell SWE 1.11.50, 2. Hilde Gjermundshaug Pedersen NOR 1.13.42, 3. Arja Nuolioja FIN 1.16.29, 4. Valborg Madslieen NOR 35.14, 5. Hilde Pedersen NOR 35.20, 6. Tatjana Naumova RUS 35.35, 7. Riita Karjalainen FIN 35.41, 8. Teri Holster FIN 35.42, 9. Mall Alev EST 35.54, 10. Natalja Frej RUS 36.06, 11. Virpi Juutilainen FIN 36.18, 12. Ulrica Swärd SWE 36.49, 13. Ann-Charlotte Carlsson SWE 37.18, 14. Jekaterina Petrova RUS 37.40, 15. Erica Johansson SWE 38.10, 16. Kirsji Reiman FIN 38.29, 17. Sandy Stripp, USA 38.35, 18. Kristin Hasle NOR 38.59, 19. Hanne Sletner NOR 39.17, 20. Hana Ryglova CZE 39.18, 21. Laura Betttega ITA 39.29, 22. Maret Vaher EST 39.35, 23. Ruth Vaher EST 40.24, 24. Vilma Rudzenskaite LTU 40.29, 25. Jana Slamova SVK 40.59, 26. Sarka Zurynkova CZE 41.30, 27. Maria Parakova SVK 42.04, 28. Katarina Kralova SVK 42.13, 29. Regina Habenicht AUT 42.26, 30. Claudia Heberlein SUI 43.29, 31. Antje Bornhak GER 44.16, 32. Martina Horackova CZE 44.22, 33. Regula Hulliger SUI 44.31, 34. Julie Farmer GBR 44.46, 35. Mita Crepez ITA 44.52, 36. Barbora Chudikova CZE 45.09, 37. Claire-Lise Chiffelle SUI 45.14, 38. Anke von Gaza GER 45.55, 39. Barbara Iff SUI 46.03, 40. Jolanta Vosyliute LTU 46.27, 41. Anne Hering GER 47.03, 42. Laurie Collinsworth USA 48.42, 44. Ramune Arlauskienė LTU 49.41, 45. Berit Hähnel GER 51.01, 46. Sally Soady GBR 52.10, 47. Sharon Crawford USA 52.23, 48. Belinda Phillips AUS 53.11, 49. Katalin Urban HUN 58.34, 50. Monika Csucs ROM 1.00.21, 51. Pam Flynn USA 1.05.38, Disk. Rita Nones ITA, Disk. Daiva Morkuniene LTU.

Mehed 22 km

1. Nicola Corradini ITA 1.45.00, 2. Vidar Benjaminsen NOR 1.45.11, 3. Bertil Nordqvist SWE 1.45.52, 4. Vesa Mäkipää FIN 1.46.05, 5. Vladislav Kormtchikov RUS 1.46.29, 6. Lars Lystad NOR 1.46.57, 7. Jan Pecka CZE 1.48.06, 8. Bjorn Lans SWE 1.49.02, 9. Anatolij Krylov RUS 1.49.54, 10. Pär-Ove Bergqvist SWE 1.50.03, 11. Markku Järvinen FIN 1.50.13, 12. Raino Pesu FIN 1.50.19, 13. Nikolaj Bondar RUS 1.50.28, 14. Andreas M. Edvardsen NOR 1.50.58, 15. Harald Svergja NOR 1.51.22, 16. Luigi Girardi ITA 1.51.32, 17. Nerijus Sulcys LTU 1.53.00, 18. Luc Beguin, SUI 1.54.06, 19. Arto Lilja FIN 1.54.28, 20. Raul Kudre EST 1.55.16, 21. Marco Selle ITA 1.55.30, 22. Victor Kortchagin RUS 1.56.25, 23. Milan Venhoda CZE 1.58.53, 24. Mikael Lindmark SWE 2.00.05, 25. Jan Beguin SUI 2.00.08, 26. Falk Hähnel GER 2.00.23, 27. Stefan Lavenstein SUI 2.00.41, 28. Sylvain Mougain FRA 2.01.18, 29. Ander Ojandu EST 2.01.27, 30. Jaroslav Rygl CZE 2.02.57, 31. Remigijus Arlauskas LTU 2.03.59, 32. Ignat T. Orlov BUL 2.04.06, 33. Zdenek Zuzanek CZE 2.05.01, 34. Johann Kugler AUT 2.06.02, 35. Andreas Bauer BUL 2.07.04, 36. Josef Hones BUL 2.07.44, 37. Harald Männel GER 2.08.37, 38. Mirko Filippi ITA 2.10.46, 39. Peter Mosiman SUI 2.15.20, 40. Canter Värton EST 2.15.34, 41. Vincas Zaliauskas LTU 2.15.34, 42. Kuno Rooba EST 2.15.45, 43. Igor Zvontsov BLR 2.15.51, 44. Viktor Lescovs LAT 2.16.26, 45. Max Habenicht AUT 2.17.04, 46. Laimis Drazdauskas LTU 2.18.36, 47. Juris Krumins LAT 2.19.11, 48. Kalin D. Karatchorov BUL 2.19.20, 49. Tomas Nauratil SVK 2.20.38, 50. Scott Pleban USA 2.20.47, 51. Georgi K. Kartalov BUL 2.21.23, 52. Sergej Sonnenberg GER 2.21.49, 53. Igor Patras SVK 2.26.02, 54. Tetsushi Maruyama JPN 2.26.36, 55. Stefan Racz SVK 2.28.32, 56. Arturs Grimbergs LAT 2.31.35, 57. Sensuke Nishizuka JPN 2.32.17, 58. Andras Csucs ROM 2.32.49, 59. Carl Ferber GBR 2.37.28, 60. Jens Apel GER 2.39.27, 61. Larry Constantino USA 2.44.27, 62. Todor N. Kalniev BUL 2.45.11, 63. Max Cole GBR 2.45.23, 64. Pierre Tetreault CAN 2.49.59, 65. Alan Oprsal USA 2.53.06, 66. Stano Franko SVK 2.54.01, 67. Mitch Collinsworth USA 2.56.15, 68. John Soady GBR 3.13.28, 69. Kiminori Sato JPN 3.25.47, 70. Bruce Graham BUL 3.31.16, 71. Jan Zigelka POL 4.04.35, Disk. Yan Jeanpierre FRA, Disk. Andris Kosmacevs LAT, Disk. Pierre Bernard FRA, Disk. Nojomu Kaneko, Disk. Fabien Viguier FRA, Disk. Walter Seber ITA, Disk. Jens Laugesen DEN.

Lühirada 23. veebr. 1996

Naised 6,7 km

1. Arja Nuolioja FIN 32.24, 2. Annika Zell SWE 32.54, 3. Svetlana Kaustova RUS 34.34, 4. Valborg Madslieen NOR 35.14, 5. Hilde Pedersen NOR 35.20, 6. Tatjana Naumova RUS 35.35, 7. Riita Karjalainen FIN 35.41, 8. Teri Holster FIN 35.42, 9. Mall Alev EST 35.54, 10. Natalja Frej RUS 36.06, 11. Virpi Juutilainen FIN 36.18, 12. Ulrica Swärd SWE 36.49, 13. Ann-Charlotte Carlsson SWE 37.18, 14. Jekaterina Petrova RUS 37.40, 15. Erica Johansson SWE 38.10, 16. Kirsji Reiman FIN 38.29, 17. Sandy Stripp, USA 38.35, 18. Kristin Hasle NOR 38.59, 19. Hanne Sletner NOR 39.17, 20. Hana Ryglova CZE 39.18, 21. Laura Betttega ITA 39.29, 22. Maret Vaher EST 39.35, 23. Ruth Vaher EST 40.24, 24. Vilma Rudzenskaite LTU 40.29, 25. Jana Slamova SVK 40.59, 26. Sarka Zurynkova CZE 41.30, 27. Maria Parakova SVK 42.04, 28. Katarina Kralova SVK 42.13, 29. Regina Habenicht AUT 42.26, 30. Claudia Heberlein SUI 43.29, 31. Antje Bornhak GER 44.16, 32. Martina Horackova CZE 44.22, 33. Regula Hulliger SUI 44.31, 34. Julie Farmer GBR 44.46, 35. Mita Crepez ITA 44.52, 36. Barbora Chudikova CZE 45.09, 37. Claire-Lise Chiffelle SUI 45.14, 38. Anke von Gaza GER 45.55, 39. Barbara Iff SUI 46.03, 40. Jolanta Vosyliute LTU 46.27, 41. Anne Hering GER 47.03, 42. Laurie Collinsworth USA 48.42, 44. Ramune Arlauskienė LTU 49.41, 45. Berit Hähnel GER 51.01, 46. Sally Soady GBR 52.10, 47. Sharon Crawford USA 52.23, 48. Belinda Phillips AUS 53.11, 49. Katalin Urban HUN 58.34, 50. Monika Csucs ROM 1.00.21, 51. Pam Flynn USA 1.05.38, Disk. Rita Nones ITA, Disk. Daiva Morkuniene LTU.

1. Bjorn Lans SWE 37.02, 2. Vidar Benjaminsen NOR 37.09, 3. Raino Pesu FIN 37.16, 4. Vesa Mäkipää FIN 37.24, 5. Bertil Nordqvist SWE 37.28, 6. Vladislav Kormtchikov RUS 38.11, 7. Lars Lystad NOR 38.30, 8. Nerijus Sulcys LTU 38.35, 9. Pär-Ove Bergqvist SWE 38.58, 10. Viktor Kortchagin RUS 38.59, 11. Arto Lilja FIN 39.27, 12. Kjetil Ulven NOR 39.38, 13. Anatolij Krylov RUS 39.46, 14. Luigi Girardi, ITA 39.50, 15. Peter Fredricson SWE 40.01, 16. Jan Pecka CZE 40.46, 17. Ander Ojandu EST 41.03, 18. Nikolaj Bondar RUS 41.03, 19. Raul Kudre EST 41.05, 20. Seppo Mäkinen FIN 41.19, 21. Milan Venhoda CZE 41.28, 22. Andreas M. Edvardsen NOR 41.43, 23. Romas Kazimieraitis LTU 42.43, 24. Nicolo Corradini ITA 42.45, 25. Johann Kugler AUT 42.57, 26. Jaroslav Rygl CZE 43.02, 27. Luc Beguin SUI 43.04, 28. Remigijus Arlauskas LTU 43.12, 29. Jan Beguin SUI 43.24, 30. Igor Zvontsov BLR 43.34, 31. Sylvain Mougain FRA 43.50, 32. Jan Vrestal CZE 43.58, 33. Stefan Lavenstein SUI 44.01, 34. Marco Selle ITA 44.05, 35. Ignat T. Orlov BUL 44.24, 36. Falk Hähnel GER 44.27, 37. Viktor Lescovs LAT 44.31, 38. Harald Männel GER 45.12, 39. Juris Krumins LAT 45.42, 40. Max Habenicht AUT 45.46, 41. Walter Seber ITA 46.16, 42. Laimis Drazdauskas LTU 46.25, 43. Kuno Rooba EST 46.39, 44. Josef Hones AUT 46.53, 45. Kalin D. Karatchorov BUL 47.35, 46. Peter Mosiman SUI 47.40, 47. Fabien Viguier FRA 48.25, 48. Pierre Bernard FRA 48.40, 49. Georgi K. Kartalov BUL 48.51, 50. Manfred Winter AUT 49.27, 51. Tomas Navratil SVK 49.38, 52. Arturs Grimbergs LAT 50.00, 53. Andris Kosmacevs LAT 50.08, 54. Jens Apel GER 50.12, 55. Thilo Bruns GER 50.21, 56. Tetsushi Maruyama JPN 50.27, 57. Mirco Filippi ITA 50.46, 58. Stefan Racz SVK 51.11, 59. Todor N. Kalniev BUL 54.03, 60. Andras Csucs ROM 54.22, 61. Igor Patras SVK 54.43, 62. Carl Fey USA 55.51, 63. Jon Fewster USA 56.00, 64. Sensuke Nishizuka JPN 56.17, 65. Mitch Collinsworth USA 57.20, 66. Carl Ferber GBR 57.43, 67. Alan Oprsal USA 57.51, 68. Toshikatsu Kohyama JPN 58.52, 69. Stano Franko SVK 59.11, 70. Max Cole GBR 1.05.22, 71. Yan Jeanpierre FRA 1.06.38, 72. Bruce Graham AUS 1.07.02, 73. Jens Laugesen DEN 1.07.47, 74. Taketo Kobayashi JPN 1.08.57, 75. Pierre Tetreault CAN 1.09.24, 76. Huges Little AUS 1.19.57, 77. Jan Zigelka POL 1.20.17, Canter Värton EST disk.

Teade 24. veebr. 1996

Mehed 4 x 10 km

1. SWE 2.50.26

Per Ove Bergquist 41.32
Mikael Lindmark 44.38
Bjorn Lans 41.41
Bertil Nordquist 42.35

2. FIN 2.50.39

Arto Lilja 45.25
Markku Järvinen 41.01
Raino Pesu 40.55
Vesa Mäkipää 43.18

3. NOR 2.53.44

Harald Svergja 44.13
Kjetil Ulven 45.28
Lars Lystad 43.33
Vidar Benjaminsen 40.30

4. RUS 2.56.18

Anatoli Krilov 42.43
Viktor Kortchagin 47.00
Nikolaj Bondar 41.54
Vladislav Kormtchikov 44.41

5. ITA 3.02.34

Luigi Girardi 45.55
Walter Seber 47.19
Nicolo Corradini 45.08
Marco Selle 44.12

6. CZE 3.09.17

Milan Venhoda 49.07
Zdenek Zuzanek 51.22
Jan Pecka 42.06
Jaroslav Rygl 46.42

7. SUI 3.10.47

Luc Beguin 49.06
Lukas Stoffel 47.27
Jan Beguin 48.48
Stefan Lauenstein 45.26

8. LTU 3.12.54

Remigijus Arlauskas 45.10
Romas Kazimieraitis 50.40
Laimis Drazdauskas 54.42
Nerijus Sulcys 42.22

9. EST 3.17.29

Ander Ojandu 49.01
Raul Kudre 41.59
Kuno Rooba 51.05
Canter Värton 55.24

10. LAT 3.23.46

Juris Krumins 48.24
Viktors Leschovs 50.16
Andris Kosmacevs 52.44
Arturs Grimbergs 52.22

11. GER 3.23.54

Falk Hähnel 46.59
Harald Männel 50.50
Thilo Bruns 55.52
Sergej Sonnenberg 50.13

12. BUL 3.31.58

Georgi Kartalov 55.39
Ignat Orlov 48.16
Todor Kalniev 1.00.01
Kalin Karatchorov 48.02

13. AUT 3.33.40

Max Habenicht 53.26
Johann Kugler 46.03
Manfred Winter 51.56
Josef Hones 1.02.15

14. FRA 3.37.39

Pierre Bernard 56.08
Yan Jeanpierre 1.03.04
Fabien Viguier 51.20
Sylvain Mougain 47.07

15. SVK 3.51.27

Stefan Racz 58.35
Tomas Navratil 54.05
Igor Patras 53.07
Stano Franko 1.05.40

16. USA 4.06.57

Scott Pleban 53.40
Carl Fey 1.06.07
Larry Constantino 1.03.25
Jon Fewster 1.03.45

17. JPN 4.08.56

Tetsushi Maruyama 1.00.13
Sensuke Nishizuka 53.16
Toshikatsu Koyama 1.02.45
Nozomu Kaneko 1.12.42

- BLR

Igor Zvontov 51.29

- AUS

Bruce Graham 1.18.01
Hughes Little 1.29.14

- ROM

Andras Csucs 57.22

- CAN

Pierre Tetreault 1.01.16

- GBR

Max Cole 55.37
Carl Ferber 57.35
John Soady 1.23.30

- DEN

Jens Laugesen 1.12.13

- POL

Jan Cegiela 1.37.59

Naised 3 x 8 km

1. SWE 1.57.55
Ann-Charlotte Carlsson 40.24
Erica Johansson 39.02
Annika Zell 38.29

2. RUS 2.00.32

Jekaterina Petrova 41.22
Natalja Frej 40.10
Svetlana Khaustova 39.00

3. FIN 2.02.01

Terhi Holster 40.50
Virpi Juutilainen 42.44
Arja Nuolioja 38.27

4. NOR 2.04.51

Valborg Madslieen 43.53
Hanne Sletner 42.22
Hilde G. Pedersen 38.36

5. EST 2.07.00

Maret Vaher 40.50
Ruth Vaher 44.11
Mall Alev 41.59

6. CZE 2.13.53

Hana Ryglova 43.04
Barbora Chudikova 46.59
Sarka Zurynkova 43.50

7. SUI 2.22.17

Regula Hulliger 45.32
Barbara Iff 49.33
Claire-L. Chiffelle 47.12

8. SVK 2.23.17

Jana Slamova 45.14
Maria Parakova 46.20
Kata Kralova 51.43

9. ITA 2.23.47

Laura Betttega 45.41
Mita Crepez 46.03
Rita Nones 52.03

10. LTU 2.32.00

Jolanta Vosyliute 51.42
Daiva Morkuniene 44.26
Vilma Rudzenskaite 55.52

11. GER 2.34.13

Antje Bornhak 49.50
Anke Von Gaza 51.13
Anne Hering 53.10

12. USA 2.36.29

Sandy Stripp 42.42
Laurie Collinsworth 55.38
Sharon Crawford 58.09

- AUT

Regina Habenicht 48.30

- CAN

Pippa Mcneil 54.54

- GBR

Julie Farmer 52.34

- ROM

Monika Csucs 1.13.38

- AUS

Belinda Phillips 1.01.43

- HUN

Katalin Urban 1.05.50

Juunioride MM

Slovakkia

Tavarada 7. veebr. 1996

Naised 9 km 8 KP

1. Hanna Kosonen FIN 57.18, 2. Hanne Hausken NOR 58.33, 3. Tatjana Naumova RUS 58.56, 4. Olga Porozova RUS 59.53, 5. Julia Kazarian RUS 61.14, 6. Stine Kirkevik NOR 61.15, 7. Hannele Valkonen FIN 62.23, 8. Hanna-Maija Mäkelä FIN 62.27, 9. Barbora Chudikova CZE 63.34, 10. Zsuzsa Fey ROM 65.54, 11. Natalia Tomilova RUS 65.56, 12. Tereza Kucharova CZE 66.09, 13. Miroslava Siedlova SVK 66.50, 14. Annika Björk SWE 68.06, 15. Lucia Kotryova SVK 68.47, 16. Janine Lauenstein SUI 69.13, 17. Yvonne Gantenbein SUI 70.13, 18. Lilian Värton EST 70.24, 19. Mirja Randoja EST 71.08, 20. Stina Grenholm SWE 72.28, 21. Enikő Fey ROM 72.32, 22. Hana Ryglova CZE 72.44, 23. Kristin Uggen NOR 72.44, 24. Kaari Kivikas EST 73.10, 25. Pia Näf SUI 75.09, (kokku startijaid 43).

Mehed 11,8 km 9 KP

1. Matti Keskinarkaus FIN 69.22, 2. Stian Hognestad NOR 71.12, 3. Ilshat Gimranov RUS 73.55, 4. Igor Sorokin RUS 74.23, 5. Toni Pikkarainen FIN 74.57, 6. Arne Roste NOR 75.02, 7. Johan Hämäs SWE 75.15, 8. Jakob Vodrazka CZE 76.25, 9. Hans Alin SWE 76.39, 10. Canter Värton EST 76.50, 11. Trygve Hermansen NOR 77.01, 12. Mika Hakkarainen FIN 77.14, 13. Lukas Prinda CZE 77.16, 14. Andreas Rotach SUI 77.18, 15. Ondrej Vodrazka CZE 77.20, 16. Ander Ojandu EST 77.48, David Marklund SWE 77.49, 18. Lubomir Tomecek CZE 78.05, 19. Alexei Chipov RUS 79.17, 20. Igor Patras SVK 79.37, 21. Denis Chetalin RUS 79.50, 22. Michal Melek SVK 80.23, 23. Todor Kalniev BUL 81.57, 24. Martin Koudela SVK 82.09, 25. Martin Böhm AUT 83.18, 26. Vallo Vaher EST 92.55 (kokku startijaid 51).

Lühirada 9. veebr. 1996

Naised 4,3 km 9 KP

1. Hanna Kosonen FIN 19.14, 2. Olga Porozova RUS 20.24, 3. Annika Björk SWE 20.33, 4. Stine Kirkevik NOR 20.33, 5. Tatjana Naumova RUS 20.41, 6. Magdalena Danielsson SWE 21.01, 7. Stina Grenholm SWE 21.05, 7. Lucia Kotryova SVK 21.05, 9. Tereza Kucharova CZE 21.15, 10. Hanna-Maija Mäkelä FIN 21.21, 11. Anne Hausken NOR 21.24, 12. Barbora Chudikova CZE 21.56, 13. Marika Boström FIN 22.07, 14. Hana Ryglova CZE 22.27, 15. Kristin Uggen NOR 23.06, 16. Janine Lauenstein SUI 23.20, 17. Gabriela Savicova CZE 23.28, 18. Hannele Valkonen FIN 23.31, 19. Zsuzsa Fey ROM 23.34, 20. Miroslava Seidlova SVK 23.41, 21. Inger R. Kristiansen NOR 23.42, 22. Enikő Fey ROM 23.43, 23. Lotta Bergström SWE 23.47, 24. Lilian Värton EST 23.49, 25. Julia Kazarian RUS 25.21, 26. Kaari Kivikas EST 26.43, 27. Mirja Randoja EST 31.34 (startijaid kokku 41).

Mehed 4,9 km 10 KP

1. Mika Hakkarainen FIN 20.56, 2. Matti Keskinarkaus FIN 21.00, 3. Jakob Vodrazka CZE 21.20, 4. Ondrej Vodrazka CZE 21.41, 5. Igor Sorokin RUS 22.06, 6. Toni Pikkarainen FIN 22.08, 7. Arne Roste NOR 22.27, 8. Hans Alin SWE 22.40, 9. David Marklund SWE 22.43, 10. Johan Hämäs SWE 22.56, 11. Andreas Rotach SUI 22.57, 12. Christian Hohl SUI 23.04, 13. Alexei Chipov RUS 23.05, 14. Igor Patras SVK 23.09, 15. Lubomir Tomecek CZE 23.18, 16. Stian Hognestad NOR 23.25, 17. Teemu Kõngäs FIN 23.39, 18. Canter Värton EST 23.46, 19. Lukas Prinda CZE 23.58, 20. Erling

OK Orion
seeriavõistlus '96

Lahtised individuaalvõistlused suundorienteerumises tavarajal 29 võistlusklassis: HD21A, 21B, 35, 40, 45, 50, 55, HD60, H65, HD20, HD18, 16, 14, 12, 10TR.

Kompleksarvestuses autastatakse seeriavõistluse viimasel etapil Viitnal iga klassi parimat auhinnaga. Võistleja tulemus kompleksarvestuses on tema poolt üksikutel etappidel ühes ja samas võistlusklassis saavutatud kolme parema etapi punktide summa. Igal osavõistlusel on loosiauhinnad. Võistlus toimub eelregistreerimisega. Osavõitjaks saab registreerida kas Tallinna o-neljapäevakut OK Orion esindaja juures või posti teel (aadressil: Viuu Rebane, Oismäe tee 29 - 78, EE0035, Tallinn, tel (2) 6577403 (kodus) või (22) 538079 (tööl)).

Registreerimise tähtajad:

Etapp	Stardi algus	Tallinna o-neljapäev	Viimane postitempli kuupäev	Stardi-maks	Stardi-maks HD10-18 D60,H65
1. Pääsküla	14:00	9. ja 16. mai	16. mai	25	15

4EST-96 Otepääl, 11.-14. juulil 1996

AJAKAVA

N. 11. juuli 15.00 1. osavõistluse start
 R. 12. juuli 10.00 2. osavõistluse start
 L. 13. juuli 10.00 3. osavõistluse start
 19.30 1 km orienteerumise
 tippsuureteerujate
 osavõitlus
 20.00 1.-3. osavõistluse
 võitjate autasustamine
 P. 14. juuli 10.00 4. osavõistluse viitstart
 12.00 autasustamise algus

RADADE PIKKUSED

Klass	Rada (km)	Klass	Rada	Klass	Rada	Klass	Rada
H21E	7-10	H20	6-9	D21E	4-7	D20	4-6
H21AP	7-9	H18A	6-8	D21AP	4-6	D18A	4-6
H21AL	5-7	H18B	5-6	D21AL	3-5	D18B	3-5
H21B	6-8	H16A	5-6	D21B	3-5	D16A	3-5
H35AP	7-9	H16B	4-5	D35AP	4-6	D16B	3-4
H35AL	5-7	H14	3-4	D35AL	3-5	D14	3-4
H40AP	6-8	H13	3-4	D40	4-5	D13	3-4
H40AL	5-6	H12	2-3	D45	4-5	D12	2-3
H45AP	5-7	H11	2-3	D50	4-5	D11	2-3
H45AL	4-5	H10TR	2-3	D55	3-4	D10TR	2-3
H50	4-6	H9TR	2-3	D60	3-4	D9TR	2-3
H55	4-5	H8NR	2-3			D8NR	2-3
H60	3-5	HN	4-6			DN	3-4
H65	3-4						

Osavõtumaksud

(sulgudes näidatud summa kehtib EOLi 1996.a. litsentsi omanikele):

	H/D8-12	H/D13-18	H/D20, D55+, H60+	H21-55, D21-50, H/DN
kuni 31.03.1996:	100 kr (30 kr)	200 kr (70 kr)	250 kr (90 kr)	300 kr (110 kr)
1.04.-31.05.1996:	140 kr (40 kr)	280 kr (80 kr)	350 kr (100 kr)	420 kr (125 kr)
1.06.-15.06.1996:	200 kr (60 kr)	400 kr (120 kr)	500 kr (150 kr)	600 kr (180 kr)

Osavõtumaks avatud rajal on 30 krooni päevas (tasutakse kohapeal sularahas).

Loobumisel kuni 15. juunini 1996 tagastatakse 50% osavõtumaksust. Võistleja nime muutmise sama klassi piires (tasu 10 kr) on võimalik kuni 11. juulil kella 14ni, eesõigus selleks on sama klubi liikmetel.

Eesti Teateorienteerumise Liiga '96 juhend

Eesmärk

1. Tõsta Eesti orienteerumise sportlikku taset.

2. Suurendada klubidevahelist konkurentsi.

3. Aktiviseerida orienteerumisklubide tegevust.

4. Tõsta teatevõistluste arvu ja taset Eestis.

Osavõistlused

ETOLis on 8 osavõistlust.

1. Jüriööjooks

2. Tallinna MV

3. Ilvesteade 1. päev

4. Ilvesteade 2. päev

5. Ilvesteade 3. päev

6. Ilvesteade 4. päev

7. EMV teade

8. Põlva MV teade

Teateliiga võistlussarja kuuluva osavõistluse korraldajale ei kaasne täiendavaid kohustusi ja õigusi.

Punktiarvestus

Punktiarvestuse aluseks on punktitaabel. Punkte saavad EOLi liikmesklubide võistkonnad põhiklassides. Arvestus käib eraldi mees- ja naiskondadele. Igast klubist läheb arvesse ainult parim võistkond, kusjuures kõik võistkonnaliikmed peavad kuuluma sellesse klubisse. Arvesse ei lähe klubi paremuselt järgmised võistkonnad, segavõistkonnad, kollektiivide võistkonnad, välisklubid ja rahvuskoondised, kuid nad hoiavad kinni kohapunkte. Arvesse läheb 6 osavõistlust. (Jüriööjooksu tulemused kehtivad meeste- ja naistearvestuses võrdsena). Kohti arvestatakse osavõistluste lõpuprotokollide järgi.

Auhinnad

Auhinnad saavad 3 paremat klubi mees- ja naiskondade arvestuses

Klubide Karikavõistlused Teateorienteerumises

Eesmärk — selgitada parim klubi teateorienteerumises.

Osavõistlused on samad Eesti Teateorienteerumise Liiga osavõistlustega.

Punktiarvestus. Parima klubi selgitamiseks kasutatakse sama punktitaabelit, mis ETOLis, kuid vastava klassi punktid korrutatakse läbi koefitsiendiga. Parim klubi selgub kõigi osavõistlustel kavas olnud naiste ja meeste klasside punktide

Punktitabel

Kohad	Jüriöö jooks	Tallinna MV	Ilvesteate üks päev	EMV teade	Põlva MV	Koefit- siendid
1	50	30	40	50	30	HD 14 0.4
2	44	24	34	42	24	HD 16 0.6
3	40	20	30	36	20	HD 18 0.8
4	38	17	28	33	17	HD 20 0.8
5	36	15	26	31	15	HD 35 0.8
6	34	13	24	29	13	HD 40 0.6
7	32	11	22	27	11	HD 45 0.6
8	30	9	20	25	9	HD 50 0.4
9	28	7	18	23	7	HD 55 0.4
10	26	6	16	21	6	
11	24	5	15	19	5	HD 21 1.0
12	22	4	14	17	4	
13	20	3	13	15	3	
14	18	2	12	13	2	
15	16	1	11	11	1	
16	15		10	9		
17	14		9	7		
18	13		8	5		
19	12		7	3		
20	11		6	1		
21	10		5			
22	9		4			
23	8		3			
24	7		2			
25	6		1			
26	5					
27	4					
28	3					
29	2					
30	1					

kogusummat arvestades. Igast klubist läheb arvesse ainult parim võistkond, kusjuures kõik võistkonnaliikmed peavad kuuluma sellesse klubisse. Arvesse ei lähe klubi paremuselt järgmised võistkonnad, segavõistkonnad, kollektiivide võistkonnad, välisklubid ja rahvuskoondised, kuid nad hoiavad kinni kohapunkte. Kohti ja klasside koefitsiente arvestatakse osavõistluste lõpuprotokollide järgi. Kahe klassi ühitamisel arvestatakse eeldatavalt tugevama klassi koefitsienti.

Auhinnad
Parimale klubile hooaja lõppedes kuulub rändkarikas.

Korraldustoimkond on mõlemale võistlusele ühine

Esimees: Arno Ruusalepp, OK Ilves, Tel. (27) 449342

Asetäitja: Erik Aibast, OK Saue Tammed +358 50 56 26 086

Pressisekretär: Kersti Kämer, OK Kobras (27) 410 486

Andmetöötlus: Tarmo Klaar, OK Ilves (2) 650 49 38

Korraldustoimkonna ülesandeks on

1. Tulemuste töötlemine, jooksu edetabeli pidamine.
2. Tulemuste regulaarne kajastamine ajakirjanduses, raadios, TVs ja Internetis.
3. Auhiinarahade ja käibevahendite soetamine ja sihipärane kasutamine.

Korraldustoimkonnalt

Eesti Teateorienteerumise Liiga (ETOL) on orienteerumispäevakute kõrval uus sarivõistlus, mis peaks hooaja vältel rahvast pinges hoidma. Põhjamaades on orienteerumisiigad loodud eesmärgiga ala populariseerida ja seeläbi suurendada sponsori toetust. Eestis on sellistel eesmärkidel

liiga loomiseks aeg veel varajane, kuid meie arvetes võiks siiski alustada. Kasvõi elu huvitavamaks tegemiseks. Pärast seda, kui Ilvesteate ja Jüriööjooksul võistlejate arv tunduvalt kahanen on Eesti teateorienteerumine sisuliselt varjurus olnud. Et jälle au sisse tõsta teatevõistlused, kus paremad teateorienteerujad end näidata saaksid, ongi käima pandud ETOL.

XVIII ILVESTEADE

27.-30. juunil 1996. VILJANDIS

VÕISTLUSKESKUS

Viljandi lähedal Loodil. Samas on telklaager, välikohvik ja mandaat, lähedal asub treeningmaastik. Majutus: telklaager, põrandamajutus, voodimajutus, hotell. Süüa on võimalik võistluskeskuses ja võistluspaikades. Pakume ka tugevamat kehakinnitust.

KAARDID

Seisuga 1995. a. Mõõtkava 1: 15 000 ja 1: 10 000, kõrgusjoonte vahe 5m ja 2,5 m.

MAASTIK

Vähese nähtavusega ja keskmise läbitavusega metsmassiivid, ümbritsetud lagedate alade ja suurte soodega. Vähesel määral halvasti joostavaid vanu raiesmikke. Kõikjal palju vaarikat ja kõrget rohtu.

I päev Loodi-Põrguorg

II päev Sinialliku

III päev Holstre

IV päev Polli mäed

Osa maastikust oli kasutusel 1982. a. Ilvesteate ja 1995. aasta Eesti MV-l.

RAJAD

Orienteeruvad vahetuste võitjate ajad iga päev:

meestel 50, 40, 30 minutit;

naistel 45, 35, 30 minutit.

VÕISTLUSKORD

Võistlus toimub kõigil neljal päeval 3-vahetuselise ühisstartist. Kasutada võib 1 varuvõistlejat. Eraldi arvestus klassides H18 (sündinud 1978 ja hiljem), H21, H40 (kolme võistleja vanuste summa vähemalt 120 aastat, seejuures sündinud 1961 ja varem) - samal rajal: D18 (sündinud 1978 ja hiljem), D21, D40 (kolme võistleja vanuste summa vähemalt 120 aastat, seejuures sündinud 1961 ja varem) - samal rajal. Iga võistleja osaleb omal riisikol.

STARDIMAKS

300 EEK võistkond. Samast klubist saab iga viies võistkond startida tasuta.

VÕISTLUSPROGRAMMI

saab iga võistkond kohapeal. Programme väljastatakse klubi esindajale alates 26. juunist 1996 kell 17 võistluskeskuses.

START (ühisstart):

27. juunil kell 16.00,

28.-30. juunil kell 11.00.

TRANSPORT

võistluskeskusest võistluspaikadesse ettetellimisel. Tellitud bussipileti saate mandaadist. Hind 60 krooni.

PARKIMINE

on võistluspaikade lähedal tasuta, hind 5 krooni päev.

AUHINNAD

kuuele paremale mees- ja naiskonnale. Klassides H18, H40, D18, D40 - vastavalt võistkondade arvule.

REGISTREERIMINE kuni 10. juunini 1996 spetsiaalsel registreerimislehel. Registreerimine kehtib AINULT koos pangalaenukande või sularahamaksega. Aadress: OK ILVES pk 161 TARTU EE2400, e-mail: arno@aai.ee, fax : +372 7 475308. Pangaarve: HOIUPANGA TARTU REGIOON (kood 650), arve nr. 1020040411

XXIII Suvejooks Kalevi mängud '96

6.-7. juulil 1996 Lääne-Virumaal

Võistluskeskus Viitna. Telkimine (20 EEK/telk), parkla (10 EEK/päev). Telkimise ja parkla eest on võimalik tasuda ka kohapeal.

Ajakava

Laup., 6. juulil eraldistart kell 13.00

Pühapäev., 7. juulil viitstart kell 11.00, autasustamise algus 12.00

Osavõitlussarjad

HD10 NR, HD12-60, H65

Avatud rajad (ilma eelregistreerimiseta) 3km, 5km, 7km.

NR - nõõrirada.

Kaardid

Kevad 1996, autorid Kaido Nurja, Heiti Hallikmaa, Are Leesik.

Mõõtkava 1:10 000, h=2.5m Viitna,

1:15 000, h=5m Viitna-Kõverjärve.

Maastik

Valdavalt metsane, läbitavus keskmine kuni väga hea, liigestus keskmine kuni tugev.

Registreerimine

Aadressil: Jutta Vendelin, Kivipõllu 30A, EE0902 Saue, fax +372 6406202, tel (22) 591482. Registreerimislehti saab suurematel orienteerumisevõistlustel: Tallinna MV 11.05, Orion I etapil 26.05 ning Tallinna orienteerumiseljapäevakutel. Registreerimise lõpp 20.06.1996. Osavõitlussarjad OK Orion a/a 1020003353 Eesti Hoiupanga Keldrimäe filiaal (kood 650) või OK Orion esindajale.

Osavõitlussarjad

(sulgudes näidatud summa kehtib EOLi liikmesklubide sportlastele).

	H/D12-18	H/D20, D55-60, H60-65	D21-50, H21-55
kuni 31.05.1996	80 kr. (35)	120 kr. (50)	150 kr. (60)
1.06.-20.06.1996	110 kr. (50)	150 kr. (70)	200 kr. (90)

Avatud radadel 25 kr. (tasuda kohapeal sularahas)

HD10 (NR) ja pressi esindajatele - TASUTA

Autasustamine

Esimese päeva võitja igas vanuseklassis - eriauhind. Kahe päeva kokkuvõttes iga vanuseklassi kolmele paremale diplom, medal ja eriauhind.

Korraldab OK Orion koos Eesti Spordiseltsiga Kalev.

Tutvu oma klubis võistlusjuhendiga!

1996. a. VÕISTLUSKALENDER

APRILL		
06.-07.04	Metssiga '96 - 2 tava	Saaremaa
12.04	Põlvamaa lahtised MV - õine tava	Ihamaru
13.-14.04	Peko kevad - tava, lühend.	Saatse
16.04	SK Esto - õine tava	Oisu
20.-21.04	Jüriööjooks - õine teade	Mammaste
26.-28.04	Ilves-3 lühend, tava, viitst.tava	Vooremäe
		Uniküla

30.04 Lihavõttesprint Madala

MAI		
1.05	Karjalaskevõistlus	Tabina
04.-05.05	Otepää kevad - 2 tava	Kääriku, Madsa
04.05	Stud. Est. tava	
	(Otepää Kevade I päeva HD21A)	

06.-07.05	MK I kvalif. tava	Nida LTU
10.-11.05	MK II ja III tava, teade	Cesis LAT
11.05	Tallinna MV - tava	Jäneda
18.05	Eesti MV lühi	Loodi
18.-19.05	Eesti MV õine	Loodi
25.05	Tartu MV - tava	Vissi
25.05	Virumaa O-jooks - tava	Tamsalu
26.05	Orioni I etapp - tava	Pääsküla

JUUNI		
01.-02.06	EMSL Jõud MV - tava, teade	Tuksi
08.06	Lõuna-Eesti KV - tava	Krootuse
08.06	Järva Karud auhinnavõistl. - tava	Kurgja
10.-11.06	AS EPRO auhinnavõistl. - 2 tava	Voose, Kautla
27.-30.06	Ilvesteade	Loodi, Sinialliku
30.06	Orioni seeriav. II tava	Mustamäe

JUULI		
06.-07.07	Suvejooks - 2 tava	Viitna, Kõverjärve
08.-14.07	Juunioride MM	Vilcea ROM
11.-14.07	4EST - 4 tava	Pühajärve
15.-20.07	Üliõpilaste MM	Veszprem HUN
20.07	Orioni seeriav. III tava	Nelijärve
21.07	Orioni seeriav. IV tava	Jäneda
30.07	MK IV lühi	Mölnidal SWE

AUGUST		
02.-04.08	Kobras Cup - lühi, 2 tava	Kanepi
03.-04.08	MK V ja VI tava, teade	Oslo NOR
17.-21.08	MK VII, VIII ja IX teade, lühi, tava	Langnau SUI
18.08	Orioni seeriav. V tava	Viitna
24.08	MK X tava	Villard de Lans FRA
24.08	Raplamaa MV - tava	Keava
31.08	Eesti MV tava	Prangli

SEPTEMBER		
01.09	Eesti MV teade	Veskimõisa
07.09	Eesti MV pikk	Kõpu
07.-08.09	Hiumaa KV tava, lühi	Kõpu
14.-15.09	Balti MV - tava, teade	Moletai LTU
15.09	Järvamaa MV - tava	Jäneda
21.09	TA OK - pikk	Kemba
22.09	Paariteade 2-etapiline	Viljandi
22.09	Hiumaa MV - tava	Kõpu
28.09	OK LUS auhinnavõistl. - lühend.tava	Lohusalu
28.09	Põlvamaa lahtine MV - tava	Saatse
29.09	Põlvamaa lahtine MV - teade	Saatse

OKTOOBER		
05.-06.10	Suunto Games tava, lühend.tava	Vetla
19.10	Siimusti Sprint	Siimusti

MEISTRIVÕISTLUSI 1996

08.-12.04	Veteranide MK	Murcia ESP
18.05	Eesti MV - lühi	Loodi
18.-19.05	Eesti MV - õine	Loodi
08.-14.07	Juunioride MM	Gavora ROM
16.-21.07	Üliõpilaste MM	Veszprem HUN
31.08	Eesti MV - tava	Prangli
01.09	Eesti MV - teade	Veskimõisa
14.-15	Balti MV - tava, teade	LTU

1996. A. RAHVUSVAHELISI VÕISTLUSI

27.-28.04	Isotonic - tava, teade	Kemiö FIN
04.-05.05	Tiomila - teade	Stockholm SWE
07.-08.05	MK I etapi lahtine	Juodkrante
17.-20.05	Vilnius-96 - 4-päevajooks	Vilnius LTU
08.-09.06	Suunto Games - 2 tava	Helsinki FIN
15.-16.06	Jukolan viesti - teade	Kuopio FIN
28.-30.06	Norra o-festival - lühi, tava, teade	Trondheim
28.-30.06	Standart Cup 3-päevajooks	Logoisk BLR
03.-07.07	Takas-96 - 5-päevajooks	Plateliai LTU
07.-13.07	Kainuu o-nädal - 4 tava	Sotkamo FIN
08.-13.07	Austria 5-päevajooks	Wiener Neustadt
08.-15.07	Sörlandsgaloppen - 6-p.jooks	Kristiansand NOR
15.-20.07	FIN-5 - 5-päevajooks	Kuovola FIN
22.-26.07	O-Ringen - 5-päevajooks	Karlstad SWE
27.-28.07	Lahti 2-päevajooks	Lahti FIN
04.-10.08	Sveitsi 6-päevajooks	Brunnen
06.-10.08	Jicini 5-päevajooks	Sobotka SZE
09.-11.08	Drammeni 3-päevajooks	Drammen NOR
10.08	Noorte Jukola - teade	Munamäki FIN
16.-18.08	Flaami 3-päevajooks	Genk BEL
21.-22.09	Cesu Rudens - tava, teade	Cesis LAT
05.-06.09	Põhjamaade üliõpil. MV	Espoo FIN
12.-13.10	Leedu KV - 2 tava	Neringa LTU

Lihavõttesprint 30. apr. 18.00 Madala
Tähistus algab Võru-Obinitsa mnt. 0.5 km enne Otsa
astulat
Karjalaskevõistlus 1. mail 11.00 Tabina-
Puutli
Tähistus algab Võru-Obinitsa mnt. 20ndalt km-lt

IX Virumaa O-jooks

25. mail 1996

Tamsalu

Klassid: HD14,16,18,21AB,35,40,45 ja H50
Keskus: Tamsalu. Uudeküla ristmikult V-Maarja - Tamsalu maanteel.
Start 12.00
Stardimaks: HD14 - 10 kr., HD16 ja 18 - 15 kr., täiskasvanud 25 kr. Tasuda rahakaardiga E. Kuusiku aadressil või pangagülekandega Rakvere OK arvele a/a 700817 Eesti Ühispank, kood 430.
Eelregistreerimine 17. maiks kirjalikult aadressil: Enn Kuusik, Sõpruse 6-17, EE2106 Vinni, Lääne-Virumaa. Info tel. 232 47538 Enn Kuusik või 232 38591 Urmas Heinsoo. Võistluspäeval registreerimine piiratud (1-2 kohta klassis, stardimaks 2-kordne) ja lõpeb 11.00.
Kaart: 1:10000, välitööd 1994/1995 Avo ja Toivo Saue.
Korraldaja ei vahenda toitlustamist ja majutamist.
Korraldab Rakvere OK

Päevakute kalender 1996

Hiumaa neljapäevakud (Start 17.00-19.00, 3 rada: 6-7 km, 4-5 km ja 2-3 km. Hiumaa OK)	Otepää SK o-sari (Start 17.00-19.00, stardimaks HD21,35,40 - 5 kr., HD10-12 tasuta, ülejäänud 3 kr.)
18.04 Antoni	9.05 Otepää
25.04 Antoni	16.05 Kääriku
2.05 Palade	23.05 Sihva
9.05 Palade	30.05 Madsa
16.05 Ristkraavi	6.06 Otepää
23.05 Ristkraavi	13.06 Kääriku
30.05 Rannakarjamaa	20.06 Annimatsi
6.06 Rannakarjamaa	4.07 Kääriku
13.06 Rannakarjamaa	
20.06 Rannakarjamaa	Põlva ja OK Kobras karikavõistlused (Start 16.04 16.00-18.00; 23.04-27.08 17.00-19.00; 10.09st 16.00-18.00)
4.07 Kassari	16.04 Palojärve
8.07 Malvaste	23.04 Taevaskoja
25.07 Malvaste	(Põlva-Trt mnt 7 km)
8.08 Malvaste	7.05 Hatiku
15.08 Ristkraavi	14.05 Hilbaoja
22.08 Nõmba	21.05 Taevaskoja rist
29.08 Ristkraavi	28.05 Karste
5.09 Nõmba	11.06 Sulaoja
12.09 Nõmba	20.08 Savema
19.09 Antoni	27.08 Krootuse
Ida-Viru o-päevakud (OK Jõhvikas)	10.09 Veskimõisa
2.05 Kurtna N	24.09 Saarijärve
9.05 Kurtna S	Pärnumaa neljapäevakud (Start 17.00-19.00. Kõikidele neljapäevakutele va. Raeküla ja Tamniste väljub eribuss teatri eest 17.00. OK West)
16.05 Voka	2.05 Raeküla
6.06 Kuru	9.05 Tammiste
4.07 Tubamäe	16.05 Jõulumäe
25.07 Uljaste	23.05 Valgerand
8.08 Pühajõe	30.05 Leemeti
22.08 Miila	6.06 Võiste
5.09 Kohtla-Nõmme	13.06 Metsaküla
12.09 Kohtla-Järve park	20.06 Saulepi
19.09 Jõhvi park	27.06 Kilingi-Nõmme
Planeeritud võistlused	4.07 Kurgja
8.06 Jõhvi MV	11.07 Rannametsa
24.08 Ida-Virumaa MV Põlula	18.07 Kolga-Veski
28.08 Jõhvi maratoni Kurtna	25.07 Valgerand
Järvamaa o-päevakud (Start 17.30-19.00, septembris 17.30-18.30. Rajad ja klassid: 1) HI ja H35; 2) HII ja H45; 3) HIII; 4) DI; 5) A (algajad); 6) V (vaba). OK Järva Karud)	1.08 Tammiste
7.05 Paluküla	8.08 Jõulumäe
14.05 Nõmmeküla	15.08 Leemeti
21.05 Aegviidu-Nelijärve	22.08 Metsaküla
4.06 Keava	29.08 Potsepa
18.06 Pillapalu	5.09 Võiste
20.08 Kõrgessaare	12.09 Raeküla
27.08 Voose	19.09 Tammiste
3.09 Kurgja	Rapla maakonna o-päevakud (Start 16.00-19.00, stardimaks 5 kr., noored 2 kr. OK Orvand)
Lääne-Viru o-kolmapäevakud (Start 16.00-19.00. Stardimaks 6 kr., noored tasuta. Rakvere OK)	1.05 Märjamaa
17.04 Võsu-Oruveski	28.05 Märjamaa
24.04 Uduküla	2.07 Märjamaa
15.05 Kunda	4.10 Keava
22.05 Lasila-Kiigamäe	Saaremaa neljapäevakud (Saaremaa OK)
29.05 Neeruti	25.04 Kuressaare lossipark
12.06 Läsna-Pikasaare	2.05 Paiküla
19.06 Põlula I	9.05 Dejevo
7.08 Rakvere-Kõrgemäe	16.05 Odalätsi
14.08 Põlula II<	23.05 Nõmpe
21.08 Tamsalu	30.05 Veskijärve
28.08 Võsu-Oruveski	
4.09 Läsna-Pikasaare	
11.09 Vinni	

Eesti meistrivõistlused

lühirada ja õine tavarada

18.-19. mail 1996

VÕISTLUSKESKUS: Loodi spordibaas

PROGRAMM

18. mai	12.00 lühiraja start
18. mai	23.30 õise tavaraja start

KLASSID JA STARDIMAKS

HD16, 18	20 kr. võistlus
HD21, 35, 40, 45, 50, H55	25 kr. võistlus

OSAVÕTJAD

- 1) Eesti Vabariigi kodanikud;
- 2) Eestis alaliselt elavad isikud, kes on EOLi klubide liikmed. Kõigil Eesti MV-l osalejatel peab olema EOLi litsents. Eesti MV-l ei ole võimalik osaleda väljaspool võistlusarvestust.

AUTASUSTAMINE. Võitjatele omistatakse Eesti 1996. a. meistri nimetus. Iga võistlusklassi 3 paremat autasustatakse medali ja diplomiga.

MAJUTUS. Voodimajutus Vana-Võidus.

REGISTREERIMINE. Kuni 3. maini koos pangagülekandega või sularahamaksega. Hilinejad (piiratud arv) pääsevad starti, kui on tasunud 2-kordse stardimaksu.

ADDRESS: OK Lehola, Vaksali 4, EE2900 Viljandi, tel.243 53530; a/a 700835 Eesti Ühispank Viljandi (kood 423).

6.06	Karujärve	Valga o-päevakud (OK Käbi)
13.06	Tuiu	8.05 Oore
22.08	Dejevo	15.05 Piiri
29.08	Lagenõmme	22.05 Koikküla
5.09	Valjala	5.06 Madsa
12.09	Üru	12.06 Tõrva
		3.07 Palu
		7.08 Otepää
		21.08 Otepää
		31.08 Maakonna MV
		Viljandi o-päevakud (Start 17.00-19.00 OK Lehola)
		9.04 Uueveski
		16.04 Raassilla
		23.04 Vana-Võidu
		7.05 Mustla
		14.05 Lossimäed
		21.05 Vaibla
		3.09 Sinialliku
		10.09 Holstre-Linajärv
		17.09 Loodi
		24.09 Holstre-Polli
		Võru kolmapäevakud (Start 17.00-18.00, alates 18. sept. 16.00-16.30, osavõtumaks 5 kr., õpilastele 3 kr. Eribuss Kalevi juurest 30 min enne stardi algust. Kontakttelefon 21546, 31126. OK Võru)
		17.04 Räpo
		24.04 Loosi
		8.05 Piusa
		15.05 Madala
		22.05 Ootsipalu
		29.05 Lindora
		28.08 Haanja
		4.09 Piusa
		11.09 Ootsipalu
		18.09 Madala
		25.09 Võru-Kubija
		2.10 Kirumpää
		Värskas o-päevakud (Start 16.30-17.30. OK Peko)
		24.04 Värskas KK staadion
		8.05 Määsovitsa
		15.05 Värskas metskond
		22.05 Laululava
		29.05 Suusamaja
		21.08 Tapetute mägi
		4.09 Määsovitsa
		11.09 Suusamaja
		18.09 Värskas metskond
		25.09 Värskas KK staadion

ORIENTEERUJA

Toimetaja:

MILVI KIVISTIK
Aardla 9a-7 Tartu EE2400
tel.kodus (27) 472234
töö (27)465363

Toimetuse kolleegium:

LEHO HALDNA, TARVO AVASTE,
Tõnu Raid, Kersti Kärner

EESTI
ORIENTEERUMISLIIT

Regati 1 EE0019 Tallinn Estonia
tel +372 2 237 021 fax 238 387